Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR.4 110. ÅRGANG 19.3.24 - 09.04.24

Studentberedskap 24 | Alternativ prevensjon 28 | Vitenskapelig forelskelse 32

Helgefylla trenger ikke ta slutt på lørdag

Dette er cavasøndag

GRATIS

RADIO REVOLT

DIN STUDENTRADIO I TRONDHEIM.

Lytt på DAB, som podcast eller på radiorevolt.no

14

CAMPUSSAMMENSLÅING: Det er nå bestemt hvordan nye Campus skal se ut, se hva som blir som før, hva som endres og hva som blir helt nytt på nye Gløshaugen.

24

STUDENTBEREDSKAP: Uhorvelige mengder vann, hermetikk og kontanter. Så forberedt bør du egentlig være i en krisesituasjon.

32

ALTERNATIV PREVENSJON: Unge på Tiktok oppfordrer til å slutte med prevensjon og begynne med temperaturmåling. Helsesykepleiere og gynekolog er skeptiske til trenden.

19

NTNU-STARTUP: Les om Useless, en oppstartsbedrift med hjerte for bærekraftig mote.

28

VITENSKAPELIG FORELSKELSE: Under Dusken har gått til deitingpsykolog for å få den vitenskapelige forklaringen på tiltrekning og forelskelse.

48

INTERVJU MED RATTHEW: Bli kjent med Fysisk format-bandet som har lite til overs for konvensjoner og forventninger.

LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Mari Kaslegard
– Tlf: 416 62 680
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDERE UNDER DUSKEN
Sara Løtveit
– Tlf: 412 95 877
avisnestleder@studentmediene.no

Margret Meek
– Tlf: 991 29 994
nettredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Herman Østby
– Tlf: 960 45 919
ansvarligredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Atle Nordli
– Tlf: 920 49 070
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Rohit Balasubramaniam
salgssjef@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Kristoffer Ramsøy Fredriksen
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Bård Flatjord Netland
debattredaktor@studentmediene.no

AKTUALITETSREDAKTØR
Christina Xenaki
aktualitetsredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Christian Ryssdal
kulturredaktor@studentmediene.no

FOKUSREDAKTØR
Tuva Martine Ambjørseiet
fokusredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Mats Fosdahl
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Pia Arntsen
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISKSJEF
Eline Kielland
grafisksjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Victoria Lillejord Stenshagen
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Katrine Sætereng (sjef), Karianne Folkvord Furset, Ingrid Ytterland, Even Kaushik, Erlend Gylver, Elfrida Setra, Cecilie Bjørnsdotter Raustein, Bård Flatjord Netland, Benedikt Erikstad Javorovic, Bendik Brodshaug, Astrid Lie Sætaberget, Andrea Barland, Amanda Hytten Bjerknes

GRAFIKERE
Eline Kielland (1-5 og 19-23)
Jesper Hustad (6-18)
Emil Moberg Værnes (24-31)
Martine Bræck Hanssen (32-46)
Jessica Liu (45-57)

KORREKTUR
Cecilie Bjørnsdotter Raustein (sjef)
Andrea Barland

FORSIDE
Hedda Spro Larssen

Økning i oljeprisene – hva er det neste? Atomkrig?

TIPS OSS!
tips@studentmediene.no

ANNONSERE?
salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Under Dusken blir utgitt av Studentmediene i Trondheim som får økonomisk støtte av Velferdstinget i Trondheim og Studentersamfundet i Trondhjem, som står uten redaksjonelt ansvar.

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.
Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

TRYKT I NORGE
NO - 123

DYPDYKK NERDY UNDERHOLDNING MAT
SEX KULTUR SATIRE
SAMFUNNET INTERVJUER DRAMA SKETCH
REPORTASJE STUDENT
HUMOR NYHETER
TÅRER TESTER TRONDHEIM PORTRETT

underdusken.no/video

LEIAR

Mari Kaslegard
REDAKTØR I UNDER DUSKEN

På tide å støtte studentjournalistikken

Nok ein gong blir studentane oversett i støtteordningar.

Fleire redaktørar i frittståande mediehus har den siste tida tatt til orde for å endre pressestøtteordninga, deriblant studentavisa i Oslo, Universitas. Sjefsredaktør i kulturavisa Subjekt, Danby Choi, meiner at dagens ordning fører til ein maktkonsentrasjon i mediebransjen.

Dei tre største mediekonserna kontrollerer nemleg 71 prosent av det norske avisopplaget. Dette betyr at mykje av journalistikken blir sjåande lik ut, og at dei sjølvstendige avisene står i fare for å bli pressa ut.

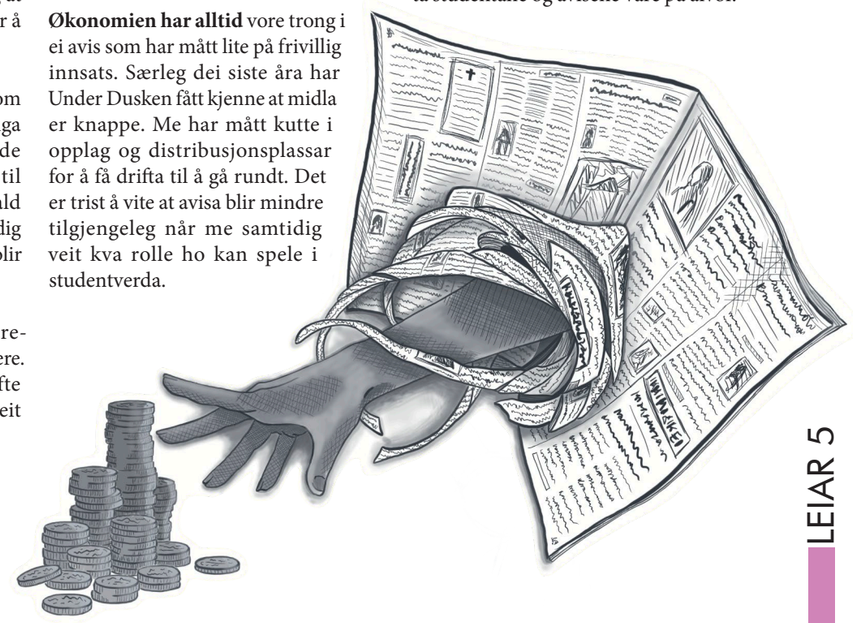
Under Dusken er blant dei avisene som fell utanfor ordninga. Denne ordninga stiller nemleg krav om betalande abonnentar. Tilskotet skal bidra til ytringsfridom, redaksjonelt mangfald og journalistisk kvalitet. Kor mangfaldig blir Medie-Noreg når gratisavisene blir fullstendig oversett?

Studentkvardagen kan vere uføreseieleg, sparsam og vanskeleg å orientere. Derfor er det viktig at dei som ofte blir oversett i samfunnet elles, får eit talerøyr gjennom pressa. I ein by kor 20 prosent av innbyggjarane er studentar, er det heilt nødvendig at den lokale journalistikken treff denne gruppa.

Det oppdraget tar Under Dusken og tilsvarande studentaviser i Noreg på alvor. Felles for dei største studentavisene er at alt me produserer, skal vere gratis. Me tar oss ikkje råd til å miste dei lesarane som må budsjettere mat og husleige over avisabonnement.

Økonomien har alltid vore trong i ei avis som har mått lite på frivillig innsats. Særleg dei siste åra har Under Dusken fått kjenne at midla er knappe. Me har mått kutte i opplag og distribusjonsplassar for å få drifta til å gå rundt. Det er trist å vite at avisa blir mindre tilgjengeleg når me samtidig veit kva rolle ho kan spele i studentverda.

Under Dusken har utdanna dyktige journalistar utan draghjelp frå staten sidan 1914. Mange av journalistane våre får seg betalte skrivejobbar etter å ha hatt verv i avisa, og dei som har søkt sommarjobb i avis, veit at erfaring vert høgt verdsett. Det finst ikkje mange norske aviser som ikkje kan takke ei studentavis for sine beste journalistar. Det er på tide å gi tilbake til dei som fyrer av startskotet til mangfaldige journalistkarrierar. Og det er på tide å ta studentane og avisene våre på alvor.

ILLUSTRASJON:
Hedda Spro Larssen

Har du hatt et problem som student? Det kan hende at jeg er ansvarlig for det

Studenter er for opptatt av hva som skjer bak lukkede dører, så de så ikke at jeg økte treningsavgiften.

THEO NØRVING VIKEN

Tillitsvalgt ved institutt for kunst- og medievitenskap

ILLUSTRASJON: Victoria Lillejord Stenshagen

Hvis du er NTNU-student, så har du sikkert sett meg på stand for noe studentpolitisk. Det gjorde jeg fordi jeg har vært tillitsvalgt, men si meg: Hva det er en tillitsvalgt gjør? Vet du det? Fordi det burde du. Vi har så mye mer makt og innflytelse enn du tror. Jeg tenker å fortelle om hva jeg har vært med på å få til de siste to årene.

Den treningsavgiften til Sit som ble økt i år. Jeg er én av personene som er ansvarlig for det. Jeg har også vært med på å fjerne tannhelse-støtte for studenter i Trondheim. Jeg står ved beslutningene. Fordi hadde jeg fått muligheten til å gjøre det om igjen, hadde jeg gjort det igjen.

Dette er bare noen av de tingene jeg har gjort som tillitsvalgt. Jeg prøvde også å få Sit Diggilounge lagt ned, men budsjettet deres har blitt kuttet vesentlig istedenfor.

Jeg har ikke bare gjort kjipe ting. Jeg har vært med på å gi finansieringsavtaler til NTNUI og nybygg på Samfundet. Jeg har også vært med på å starte et prøveprosjekt for gratis sanitetsprodukter på campus.

Jeg er 1 av 19 som gjorde disse beslutningene. Vet du hvem de er? Det kan være noen i forelesningen din, det kan være noen du tar spinningtimer med, det kan være noen du tar bussen med ukentlig. Vi har ekstremt mye påvirkningskraft overfor din hverdag uten at du vet hvem vi er.

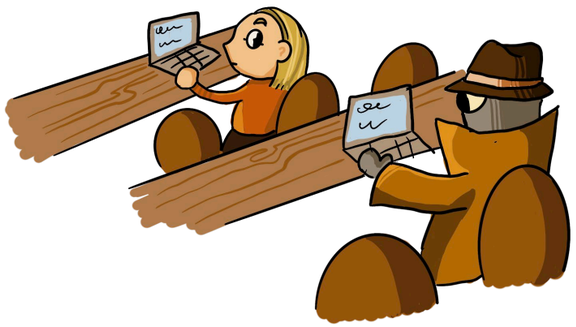
Det er en del studenter på NTNU. Det er 8 fakulteter og 55 institutter på NTNU. Alle de har representanter som jobber opp mot NTNU for deg, men vet du hva det egentlig gjør? Nå har du hørt hva jeg har gjort, men hva med de andre? Fordi det finnes mange andre studenter med mer makt og innflytelse enn meg.

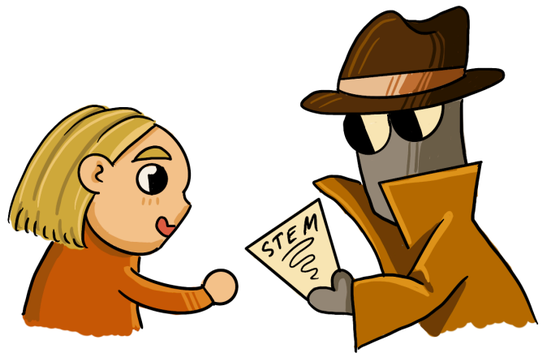
Vi har studenter som sitter i NTNU-styret og bestemmer over rektor, vi har studenter som bestemmer hva semesteravgiften din skal brukes til, og vi har studenter som jobber med dine klager på eksamen. Vi har ufattelig mange studentrepresentanter i Trondheim. Hvor mange av dem kjenner du?

Jeg vil til slutt understreke at alle disse valgene ble tatt fordi jeg mener det var best for studentene. Jeg var heller ikke alene om det. Jeg mener at tilbudet Sit hadde for studenter, hadde blitt dårligere hvis endringen ikke kom. Hvis du har et problem med disse valgene jeg har gjort, håper jeg virkelig at du husker det neste gang det er studentvalg. Bruk stemmeretten din neste gang, og godt valg!

Tryggere leieforhold for studenter

Studenter har lenge vært en sårbar gruppe på leiemarkedet. Snart kan dette bedres.

JACOB ANKER EIDE

Saksbehandler i Jussbuss

ILLUSTRASJON: Natalia Sokolowska

Onsdag 31. januar kom den første delrapporten til Husleielovutvalget. Utvalget foreslår blant annet at leietaker når som helst kan si opp leieavtalen. Dette vil avskaffe muligheten til å ha kontrakter med såkalt «bindingstid».

Det er et velkjent problem at nye studenter ofte får svært kort tid til å finne seg et sted å bo når en får innvilget studieplass i en ny by. Det er mange som kjemper om de samme leieobjektene, og utleiere kan stort sett velge og vrake som de vil. Studentene er i en mye svakere, kanskje ikke-eksisterende forhandlingsposisjon. Jussbuss erfarer at dette ofte fører til at studenter må ta til takke med boliger med lav standard og kontrakter som ikke kan sies opp i det hele tatt, eller med bindingstid.

Uoppsigelige kontrakter er roten til mye vondt. Vi møter studenter med leiekontrakter som ikke kan sies opp i det hele tatt, og mange har leiekontrakter som ikke kan sies opp før utløpet av en bestemt periode. Sistnevnte er det som gjerne kalles for bindingstid. I vår saksbehandling møter vi mange studenter som bor i mangelfulle og dårlige boliger, men hvor manglene ikke er alvorlige nok til å heve leieavtalen. Bindingstiden hindrer da studentene i å komme seg ut av kontrakten og tvinger dem til å bli boende i dårlige boliger.

Farlige situasjoner kan oppstå. Vi har erfart at studenter kontakter Jussbuss fordi de føler seg utrygge i boligen etter utleiers urettmessige innbrudd i leiligheten. At utleier tar seg inn i boligen uten forvarsel, er heller ikke noe som normalt gir leietakeren rett til å heve leieavtalen. Leietakeren er i slike situasjoner avhengig av at politiet oppretter sak mot utleieren. Foreløpig har Jussbuss aldri sett at utleiers innbrudd leder til noe annet enn en henleggelse.

Når studenter ikke kan si opp eller heve leieavtalen, er studenter avhengig av utleiers godvilje for å komme seg ut av leieforholdet. Partene må enten bli enige om at avtalen kan opphøre før tiden, noe vi sjelden opplever at utleiere går med på. Hvis ikke må leietaker få godkjennelse til å fremleie.

Utvalgets forslag må gjennomføres. Utvalgets forslag om at leietaker til enhver tid skal kunne si opp leieavtalen, vil sikre at ingen studenter over lengre tid må låses til en leilighet de ikke ønsker å bo i. Da slipper vi at mange studenter hvert år låses til dårlige leieforhold for ett eller flere år av gangen. Utvalgets forslag om å avskaffe muligheten til å inngå kontrakter som er uoppsigelige eller med bindingstid, er derfor en stor seier for studenter på leiemarkedet.

Bare ja er ja

Norge står ved et veiskille om lovgivningen rundt voldtekt. Regjeringen har sagt at de skal presentere et nytt forslag, og vi må sørge for at det er basert på riktig grunnlag.

ASTRI ELGETHUN
Samfundetleder

ILLUSTRASJON: Gabriel Callanan

På kvinnedagen 8. mars mottok justisministeren en hardtslående rapport fra voldtektsutvalget. Norge gjør for lite. Regjeringen har lovet å komme med et forslag til ny lov etter anbefalinger fra straffelovrådet, men det vi så langt har fått presentert, er ikke godt nok.

«Nei-er-nei»-modellen som har blitt lagt til grunn i forslaget som ble sendt på høring for ett år siden, er ikke godt nok. Å definere voldtekt som sex hvor en av partene tydelig verbalt eller fysisk sier «nei», blir for snevert. Vi vet at én av de vanligste reaksjonene under en voldtekt er å fryse til og ikke klare å vise motstand. Vi kan ikke ha en lov som i altfor stor grad legger ansvaret på offeret for å tydelig si ifra om manglende samtykke. Det er på tide å bevege oss bort fra denne utdaterte tilnærmingen og mot en modell som beskytter offerets rettigheter i større grad.

«Bare-ja-er-ja»-modellen, som det er meningen at skal beskytte overgrepsofre i større grad enn ved «nei-er-nei»-modellen, er et nødvendig skritt i riktig retning. Ved å tydeliggjøre at samtykke må være aktivt og klart, fjerner vi tvetydigheten og gir alle parter større juridisk sikkerhet. Dette vil ikke bare gjøre det enklere for ofre å anmelde voldtekt, men det vil også sende et klart signal om at samtykke er noe man må få og gi, ikke ta for gitt. Vi er ikke alle åpne for å ha sex idet vi våkner om morgenen, og logikken om at det å ha sex med noen er greit helt frem til de tydelig sier nei, må snus.

En samtykkelov basert på «bare-ja-er-ja»-modellen vil ikke bare styrke rettssikkerheten til ofrene, men den vil også ha en forebyggende effekt. Tanken om at voldtekt er sex uten samtykke, er allerede godt ettablert i samfunnet, og ved å tydeliggjøre hva samtykke innebærer og gi oss en juridisk definisjon, vil loven kunne bidra til å endre holdninger.

Motstandere av denne modellen hevder kanskje at den vil føre til en kultur der alle handlinger må formaliseres med et eksplisitt samtykke, men dette er en feiloppfatning. En samtykkelov handler ikke om å regulere hverdagslige interaksjoner, men om å sørge for at flere av voldtektene som skjer, blir dekket av loven. Det er en forskjell mellom å fremme sunne seksuelle relasjoner basert på gjensidig respekt og å forvente at alle handlinger må avklares på forhånd.

Det er på tide at Norge tar et tydelig standpunkt og innfører en samtykkelov basert på «bare-ja-er-ja»-modellen. Sex uten samtykke er voldtekt, og det bør også reflekteres i Norges lover.

Kommentar:

Y2K? Why to care?

90-tallsstilen gir ikke bare gledelige gjensyn.

NORA LERKERØD ALNES
Journalist i Under Dusken

Det siste året har bydd på en gjenoppdagelse av motebilder og estetikk fra tidlig 2000-tall. Baggy lavtlivsjeans, baby-tees og joggedress med ordet «juicy» på rumpa er bare noen av trendene som har fått en renessanse. Dette tilbakeblikket har også bokstavelig talt vært mulig å se i mengden av nye versjoner som nå gjøres av ymse produksjonsselskap. Selv filmer og serier som ikke er mer enn ti år gamle, får lov til å prøve seg på nytt i ny form. Det er tydelig at vi i 2024 ser tilbake på en svunnen tid, men kan det bli for mye av det gode?

I denne Y2K-renessansen har vi også sett tilbakekomsten av en annen trend: kroppsfokus og uoppnåelige idealer. Bruk av diabetesmedisinen Ozempic for vektnedgang har økt kraftig i løpet av det siste året, og vi ser flere Hollywood-kjendiser som fjerner fett i kropp og ansikt. Dette står i skarp kontrast til kroppsidealer for kun et par år siden, der de samme kjendisene pumpet kroppene sine fulle av fillers og implantater for å fylle ut de delene av kroppene som var «for magre». Er det ikke også helt absurd at noe så naturlig som kroppsfasonger skal gå inn og ut av motebildet? Var kroppspositivismen også bare en trend?

Det er intet nytt at kjendiser former kroppene sine etter trender og skulpterer seg selv som om de er de mest formbare leirklumpene. Det som derimot er skummelt, er hvordan dette kan påvirke den delen av befolkningen som faktisk ikke bruker utseende sitt for å tjene penger. Det blir nærmest som en sirkulær slanke-økonomi, der penger brukes på å fikse utseendet for å tjene mer penger på nettopp dette utseendet. Ifølge en rapport fra Farmastat som kom i fjor, er tre av de ti mest solgte legemidlene i Norge slankemedisiner.

Kanskje vi bør være litt mer oppmerksomme på hvordan kropp blir fremstilt i medier og hvordan tilsynelatende uskyldige ting som TV-serier kan påvirke enkeltpersoners selvbilde. La oss ikke glemme hvor løst kommentarer om kropp og utseende satt på tidlig 2000-tall. Serier og filmer som *Americas Next Top Model*, *Bridget Jones' Dagbok* og, kanskje mest frisk i minne, *Mean Girls* spilte på ekte og fiktive menneskers usikkerheter ved eget utseende. Der ble kommentarer om utseende slengt rett i fleisen på flere. Kanskje var ikke moralen at man skulle godta disse kommentarene, men det faktum at de fleste ble tatt imot ukritisk, er skremmende den dag i dag.

Selv om disse filmene og seriene kan virke som en helt alminnelig del av populærkulturen, skal vi ikke overse hvilke utfall dette vil ha. Vi ser nå at klesmerket Monki kutter ned på de største størrelsene sine. Dette tidspunktet virker på ingen måte tilfeldig, men som et veldig spesielt forsøk på å følge trender i form av størrelser og ikke bare design. Monki har fått mye hets de siste ukene, og jeg er redd det hele er et ræva publisitetsstunt. Om de etter hvert tar tilbake størrelsene over XL som et resultat av denne hetsen, tviler jeg på at de får tilbake kundene de har mistet på veien. For folk er sinte.

For min del kan vi gjerne ta tilbake deler av Y2K-nostalgien; mye av det er jo faktisk ganske gøy. Men om vi gjør det, bør det tilpasses den utviklingen vi også så *etter* Y2K, og ikke la alt vi har lært siden da gå i søpla.

Cavasøndag:
– Det er som 17.mai uten bunad

Om du noen gang har tenkt at søndag er en hviledag blant studenter, må du tro om igjen.

TEKST: Jakob Selfors og Ingrid Ekern | FOTO: August Carlsen Grøstad

Langs Solsiden går barnefamilier og eldre søndagstur i finværet. Noen benytter seg av siste sjanse på skøytebanen før våren slår inn for fullt, mens andre er på joggetur. Bare noen meter unna står en horde av festkledde og berusede unge.

Sola skinner for fullt og klokka 13 har køen allerede blitt lang utenfor de populære utestedene. Blant folkemengden som vil inn på Barmuda, står BI-studentene Nora Søland og Mia Nordskag. Som mange andre studenter avslutter de uka med cavasøndag.

– Vi er her hver søndag. Det er som 17. mai uten bunad, sier Søland.

Bassen fra klubbmusikken inne på Barmuda og Heidis får deg nesten til å glemme at det snart er mandag.

VETERANER: BI-studentene Nora Søland (t.v.) og Mia Nordskag er gjengangere på cavasøndag.

En grunn til at det har blitt populært

Sammen med mange andre unge har Søland og Nordskag møtt opp tidlig for å sikre seg en plass inne på en av barene langs Solsiden.

– Det er jo en grunn til at det har blitt så populært, sier Nordskag

«Cavasøndag» er ikke et nytt konsept. Opprinnelig var det utelivsbransjens dag for å dra ut på byen. Nå er det kun unge voksne og studenter som kan sees i køene på Solsiden. Alle samlet for et felles mål: billig musserende vin

Skaper ikke mer jobb for politiet

I slutten av februar ble det blant annet meldt om at politiet måtte vekke folk som lå flatt ut på benker i sin beste søvn.

«Patruljer har vært på stedet, vekket opp flere personer, og funnet ut at disse trolig har fått servert for mye alkohol på et utested som har arrangert Cavasøndag», skrev politiet på X.

I etterkant av dette har cavasøndag fått en del dekning i media. 3. mars la Adresseavisen ut en reportasje som illustrerte kaoset som følger med søndagstradisjonen. Til tross for dette har det ikke skapt betydelig mer jobb for politiet.

I et intervju med Under Dusken forteller pressekontakt for politiet i Trondheim, Arve Nordtvedt, at cavasøndag ikke nødvendigvis er et stort problem for politiet.

CAVAJOMFRU: Det er første gang Boysen er på cavasøndag. Fra venstre: Ingri Klingsheim, Torodd Boysen, Ingrid Gjertsen og Sofie Linløkken.

NYTER SOLEN: Vennegjengen fra energi og miljø utnytter solværsdagen og feirer med cava. Fra venstre: Mathias Eikebø, Maia Berntsen, Daniel Englund og Kristoffer Almås.

– Det er flere med nå enn før, men det skaper ikke så mange oppdrag likevel, deler Nordtvedt.

Nordtvedt anerkjenner at mange drikker for mye på cavasøndag og mener at det kan oppleves plagsomt for dem som oppholder seg på Solsiden. Avslutningsvis kommer Nordtvedt med en oppfordring til dem som liker billige bobler på søndager:

– Unngå at man drikker så mye at man mister kontroll på seg selv.

En cavajomfru

For finansstudenten Torodd Boysen, som er på besøk fra Oslo, er det første gang på cavasøndag. Han er på Solsiden sammen med trondheimsstudentene Ingrid Gjertsen, Ingri Klingsheim og Sofie Linløkken.

– Han er en cavajomfru, forteller Gjertsen om kompisen.

Sammen har de stått i kø i over en time for å komme inn på Barmuda. Boysen forteller at han er usikker på hva han synes om konseptet.

– Jeg vet ikke helt hva slags inntrykk jeg sitter igjen med. Jeg har ikke tenkt å gå for flatfylla i hvert fall, sier han.

Burde vært en matbod

I køen står også en vennegjeng fra energi og miljø-studiet: Mathias Eikebø, Maia Berntsen og Kristoffer Almås. De har tatt med seg Daniel Englund, som er besøkende i byen.

– Alle de andre dagene man drar ut, ender man på forskjellige steder. På cavasøndag er alle på ett sted. Man møter alltid noen man kjenner, sier Almås.

Klubbmusikk, vektere, store folkemengder og mye alkohol er heller ikke noe man generelt forbinder med det som tradisjonelt er en hviledag. Det tror gjengen derimot kan være appellerende.

– Det er gøy å drikke når man egentlig ikke skal drikke, sier Eikebø.

– Det er en kjent sak at det har vært mye kaos på Solsiden på søndagene. Hva tenker dere om det?

– Man er gammel nok til å kunne ta ansvar. Man bør kunne merke selv når man har drukket nok, sier Almås mens gjengen nikker enstemmig.

Før cavasøndag begynner mange å vorse tidlig på morgenen. Det gjør at mange drikker mye uten å ha spist nok. Det mener de kan være grunnen til at noen blir for fulle.

– Det burde være en matbod her som selger burgere og pølser eller noe, sier Almås.

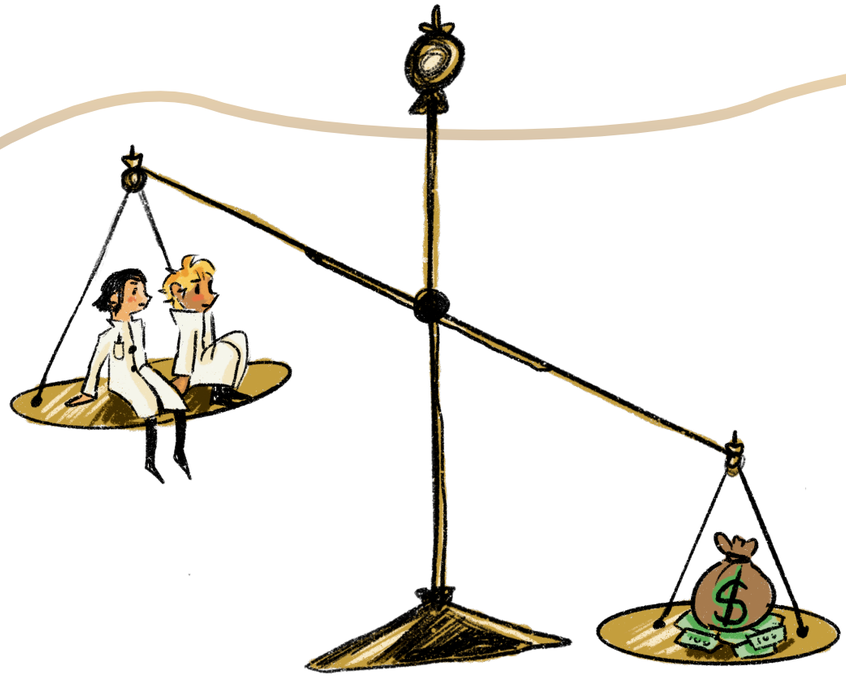
– Skal døpe ham i cava

Som besøkende i Trondheim var det også første gang for Englund på cavasøndag. Almås spøker med at kompisen skal innvies i klassisk helligdagsstil.

– Vi skal døpe ham i cava etterpå.

Gjengen forteller at de ikke er på cavasøndag hver eneste helg, men at de må utnytte sjansen når solen titter frem. Det synes de Under Duskens journalister også burde.

– Dere skal ikke bare bli med oss inn, da, spør Almås idet vi takker for intervjuet. UD

Reagerer på sammenslåing:
– 110 år med tradisjoner står i fare

Etter evaluering er det besluttet å slå sammen enkelte studier ved Fakultet for naturvitenskap. Flere studenter uttrykker bekymring for linjeforeningene og det sosiale.

TEKST OG FOTO: Guro Vestby | ILLUSTRASJON: Victoria Lillejord Stenshagen

Siden 2022 har NTNU evaluert hvordan de kan utdanne kandidater med unik kompetanse. Etter en evaluering av studieporteføljen ved Fakultet for naturvitenskap (NV) har det kommet frem at flere studieprogram skal slås sammen.

Dette gjelder blant annet de to sivilingeniørprogrammene Materialteknologi, og Industriell kjemi og bioteknologi. Foreløpig jobber NTNU med akkreditering av det nye programmet og satser på opptak fra høsten 2025.

– Det er et mål for fakultetet å ha en mer økonomisk bærekraftig portefølje som også gir rom for utviklingsarbeid, skriver NV i sin evaluering av studieporteføljen.

IKKE HØRT: Karina Stampe-Johannsen, Eirik Torset og Ludvig Solnør (f.v.) føler NTNU ikke lytter nok til studentene.

Bekymret for det faglige

Som en del av dette skal Materialteknologi bli en spesialisering innen Industriell kjemi og bioteknologi. Dette medfølger også at linjeforeningen til Materialteknologi, De høylegerte (DHL), blir en del av linjeforeningen til Industriell kjemi og bioteknologi, Høiskolens chemikerforening.

Student Ludvig Solnør ved Materialteknologi poengterer at det nåværende studiet har en femårig spesialisering. Med det nye forslaget vil denne spesialiseringen først komme to til tre år inn i studieløpet.

– Jeg er likevel bekymret for hvordan det faglige kommer til å være når vi slås sammen. Den spisskompetansen NTNU produserer kan bli borte, sier han.

Student Eirik Torset i Materialteknologi har tidligere vært Bergkontakt i DHL, DHL-kontakt i Bergstyret og leder av Bergstuderendes forening. Han sier seg enig med Solnør.

– Jeg er også redd for at kompetansen kan forsvinne. Materialteknologi er viktig for det grønne skiftet og for et land som Norge med store mengder metaller. Hvorfor vil ikke et naturvitenskapelig universitet som NTNU gi mer penger til sitt naturvitenskapelige fakultet, spør Torset.

– Blir nedprioritert

Student Karina Stampa-Johannsen er tidligere medlem av hovedstyret til Bergstudenternes forening. Hun påpeker viktigheten av Materialteknologi som en del av mangfoldet ved Berg.

– Det er synd at 110 år med tradisjoner står i fare for å forsvinne i denne sammenslåingen.

Hun forklarer at mye av det som NTNU har gjort bra, har handlet om det sosiale og frivillige.

– Det virker som det sosiale miljøet til studentene vil bli nedprioritert og ikke like viktig som de økonomiske rammene. Da kan blant annet studentkorpset forsvinne.

Alle studentene understreker at de synes det er rart hvor lite hensyn NTNU tar til studentfrivilligheten i beslutningsprosessene sine, til tross for at det er frivilligheten som gjør at NTNU regnes som Norges beste sted å studere.

Prodekanen forstår reaksjonene

Prodekan Karina Mathisen ved NV sier hun forstår bekymringen til studentene.

– Det tar tid fordi sammenslåingen av sivilingeniørgradene er en krevende prosess, skriver Mathisen i en e-post til Under Dusken.

Hun forklarer at det blir gjort som en konsekvens av strammere økonomiske rammebetingelser for fakultetet.

– Vi forstår bekymringen til linjeforeningene og anerkjenner at de ivaretar lange tradisjoner og spiller en viktig rolle for den sosiale og faglige tilhørigheten for våre studenter, forteller hun.

Videre presiserer Mathisen hvordan studentene har fått mulighet til å være involverte gjennom de ulike høringsrundene, og gjennom studentrepresentanter i arbeidsgruppene som omhandler sammenslåingen.

Hun presiserer at fakultetet har som mål å gi god og riktig informasjon til riktig tid i en krevende omstilling.

– Vi ønsker en god dialog med de berørte partene, skriver Mathisen. UD

Slik blir nye campus

Etter mye frem og tilbake gjennom mange år ligger nå alt til rette for at første spadetak på veien mot campussamling kan tas i 2024.

TEKST: Idun Syvertsen | FOTO: Toby John Varhaugvik

Det går mot byggestart for campussamling, et prosjekt som har vært diskutert og debattert siden lenge før de fleste av dagens studenter startet på NTNU. Men: Om du skal begynne på en bachelor på Dragvoll til høsten, er det fremdeles lite sannsynlig at du kan avslutte masteren sammen med sivingstudentene nede på Gløshaugen.

Etter en kraftig nedskalering i 2022, signert daværende forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe, er styringsrammen for prosjektet nå 6,7 milliarder kroner og omfatter ufattelige 91 000 kvadratmeter med nye bygg og ombygginger på campus Gløshaugen. Prosjektet er delt opp i sju delprosjekter (P0–P6), og alt skal etter planen stå ferdig i 2030.

P0

Infrastruktur og landskap

Prosjektet omfatter ting som vann og avløp, fjernvarme, IT og overvann. En stabiliserende støttefylling i Dødens dal er også en del av dette delprosjektet. Dette er det første delprosjektet som startes på, og det vil strekke seg over hele byggeperioden til de andre delprosjektene.

FORSVINNER: Parkeringsplassen i Hesthagen vil stenges permanent neste vinter.

P1

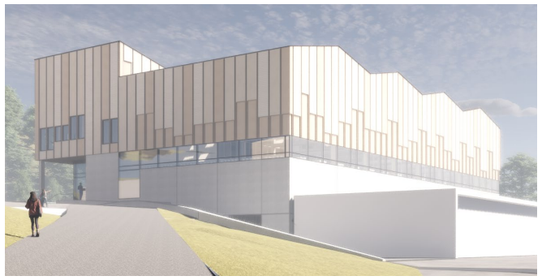
Økonomi og innovasjon

Institutt for økonomi og teknologiledelse flytter inn i et stort nytt bygg i Hesthagen ved siden av Handelshøyskolen. Bygget blir seks etasjer, inkludert kjeller, og vil være høyere enn Adolf Øien-bygget (Handelshøyskolen) på andre siden av Klæbuveien. Totalt ca 18 200 m2 bruttoareal.

P2

Materialteknologi

Institutt for materialteknologi skal flytte inn i et nytt bygg på en tomt som i dag ikke er benyttet, sør på Gløshaugenplatået. Totalt ca 13 200 m2 bruttoareal

P3

Logistikksentral/grafisk senter

Et nytt bygg på Lerkendal/Valgrinda som skal ivareta logistikk- og utomhusfunksjoner på campus. Grafisk senter flytter også hit fra Dragvoll. Totalt ca ca 3 500 m2 bruttoareal

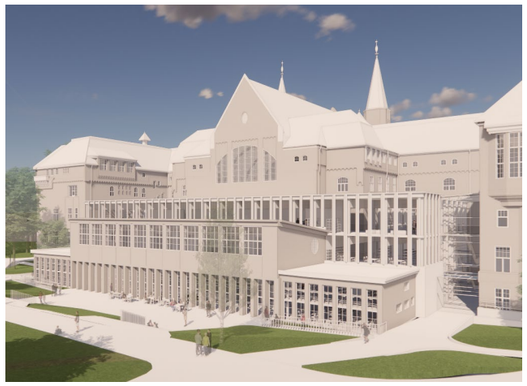
P4

Kunst, medievitenskap og musikk

Disse skal samles i et nytt bygg som skal bygges helt nord i Høyskoleparken, der Klæbuveien/Vollabakken møter Høgskoleveien og Christian Fredriks gate. Etter krav fra Riksantikvaren må det nye bygget ligge minst 7,5 meter unna alléen opp til Hovedbygningen, som er fredet. Totalt ca 8 800 m2 bruttoareal.

Foto P1-P6, gangbru og oversiktbilde: RAMBØLL/C.F. Møller Architects/Rolvung og Brøndsted Arkitekter/Fabel Arkitekter/Oslo Works/mtre/Aas-Jakobsen

P5 Hovedbygningen/hovedknutepunkt

I en samlet campus skal Hovedbygningen med hovedknutepunktet «være en portal inn til campus og det samlende hjertet på campus». Det omfatter biblioteket samt arealer for bokhandel og innplassering av Læringshub, en helhetlig utdanningsfaglig læringsstøtte for undervisere ved NTNU. For å oppnå dette skal deler av Hovedbygningen bygges om og et nytt tilbygg bygges på sørsiden. Hovedbygningen er fredet, dette må hensyntas i ombyggingen. Omfatter totalt ca 11 400 m2 bruttoareal.

P6 Humsam

De humanistiske og samfunnsvitenskapelige fagmiljøene skal flytte til et nytt, stort bygg som skal bygges på tomten der Berg/Metallurgi og Skiboli ligger i dag. Totalt ca 34 000 m2 bruttoareal.

Mette Siri Brønmo, kommunikasjonsleder i Byggherreavdelingen i Statsbygg, forklarer at det er P0 er første delprosjekt ut.

– Første spadetak for infrastruktur og landskapsarbeider vil skje på slutten av året, mens byggestart for P1 i Hesthagen og P2 på Gløshaugenplatået blir i 2025, forteller hun.

Omrokkering av studenter og ansatte vil skje fortløpende etter hvert som bygg ferdigstilles.

VIL SKJERME UKA: Kommunikasjonsleder i Byggherreavdelingen i Statsbygg, Mette Siri Brønmo, sier at de er opptatt av å ta hensyn til studentenes aktiviteter når det skal lages en motfylling i Dødens dal. *Foto: Statsbygg*

– De første byggene i Hesthagen og på Gløshaugenplatået vil etter planen være klare til bruk i 2027, mens delprosjekt P5 Hovedbygningen, som er det siste bygget som blir bygget i NTNU campussamling, vil etter planen være ferdigstilt i 2030, sier Brønmo.

Arkeologiske utgravninger

Før byggearbeidet kan starte, skal det foretas arkeologiske utgravinger flere steder på og rundt Gløshaugen.

– Arkeologiske utgravinger er lov- og forskriftsfestet, og NTNU Vitenskapsmuseet har ansvaret for utgravingene, sier Brønmo i Statsbygg.

Det skal graves i tre områder. Først ut er Hesthagen, der man starter i løpet av våren, og senere skal det gjøres utgravinger i området ved Høgskoleveien og Hovedbygningen.

– I disse tre områdene har fylkeskommunen funnet spor som de mener det er viktig å se nærmere på før selve byggearbeidet igangsettes, forklarer Brønmo.

Parkeringsplasser forsvinner

I forbindelse med de arkeologiske utgravningene vil den store parkeringsplassen på Hesthagen stenges allerede 27. mai i år, men forutsatt at det ikke blir gjort vesentlige arkeologiske funn, vil den kunne åpnes igjen i en kortere periode.

– Parkeringsplassen stenges for godt når byggearbeidet starter opp fra årsskiftet 2024/2025, sier Brønmo i Statsbygg.

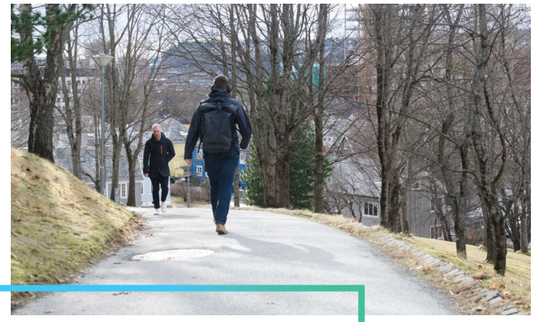
Kommunikasjonsrådgiver for NTNU campusutvikling, Janne S. Almhjell, forteller at de rundt 260 parkeringsplassene som forsvinner fra Hesthagen ikke vil erstattes av nye.

– Reguleringsplanene for NTNU campussamling som kommunen har vedtatt forutsetter at det ikke kan etableres nye parkeringsplasser for privatbiler. Dette er resultat av kommunens parkeringspolitikk og i tråd med NTNUs miljøutviklingsplan.

Almhjell forteller at NTNU holder på med en revidering av parkeringsreglementet for å ivareta særskilte grupper og tilrettelegge best mulig for NTNUs øvrige studenter og ansatte.

– Vi har et mål om å komme frem til nye regler for parkering i løpet av 2024. Økningen av antall studenter og ansatte på Gløshaugen vil bety at flere må basere seg på kollektivtransport og sykkel/gange for å komme seg til arbeids- og studiestedet.

STENGES: Den populære gangveien fra Hesthagen opp til Gløshaugen vil bli stengt i byggeperioden.

Gangbro over Høgskoleparken

En gangbro skal koble det nye bygget i Hesthagen sammen med Gløshaugplatået. En trapp og en heis på utsiden av bygget skal gjøre gangbroen tilgjengelig for allmennheten og sikre universell utforming. Bronmo i Statsbygg forteller at entreprenør for P1 skal velges i mai.

– Da skal vi inn i videre prosjektutvikling og detaljprosjektering av bygg og bro. Det vil utover høsten gi oss flere detaljer, men det vi er opptatt av, er at broen skal ha et lett arkitektonisk uttrykk og utformes i dempede farger.

Hun forklarer at gangbroen er regulert med et slingringsmonn, som betyr at man i størst mulig grad skal hensynta eksisterende trær og beplanting i parken.

Populær gangvei stenges, men erstattes av ny trapp

Den populære gangveien fra Adolf Øien-bygget (Handelshøyskolen) opp til Gløshaugen vil bli stengt i byggeperioden. Særlig i vinterhalvåret, når snø og is gjør de andre stiene ufremkommelige, gjør varmekablene at denne gangveien er eneste farbare vei fra vestsiden opp til Gløshaugenplatået.

Gangveien skal erstattes av en ny trapp NTNU vil bygge gjennom Høyskoleparken, litt nord for Hesthagen. Almhjell fra NTNU forteller at den nye trappen også vil være oppvarmet slik at den kan brukes i vinterhalvåret.

– Byggestart for trappen vil bli medio april, og den vil ferdigstilles i januar 2025.

Motfylling i Dødens dal: – Vil skjerme UKA

På grunn av kvikkleire og ustabile grunnforhold i området må det lages en motfylling i Dødens dal. Brønmo fra Statsbygg forklarer at dette er et tiltak for å forhindre utglidninger i området.

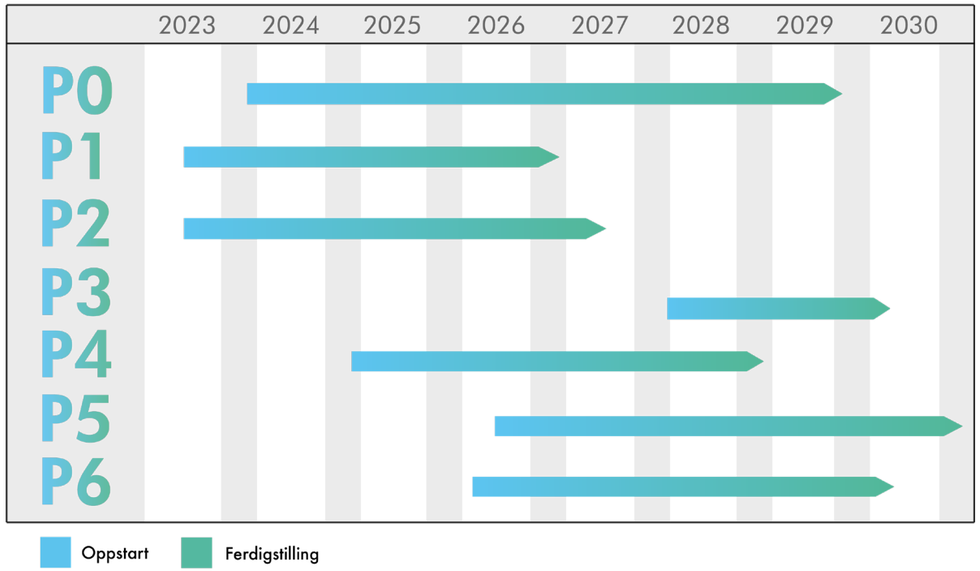
– Det blir gjennomført en støttefylling i Høyskoledalen som tiltak for utbygging av campus på Gløshaugenplatået, spesielt på grunn av utbyggingen av delprosjekt P6 Humam og videre utbygging i regi av NTNU campusutvikling.

BYGGER NY TRAPP: En oppvarmet trapp gjennom Høyskoleparken skal erstatte gangveien fra Hesthagen til Gløshaugen, som vil bli stengt i byggeperioden. *Foto: Cowi*

Statsbygg vil tilstrebe at arbeidet med motfyllingen ikke vil påvirke gjennomføringen av UKA, som annethvert år bygger opp en stor konsertscene i Dødens dal.

– Arbeidet med støttefylling vil pågå slik at det unngår å komme i konflikt med gjennomføringen av UKEarrangementene, som vi har stor forståelse for at er viktige for studentene, sier Brønmo.

Hun sier at Statsbygg også er klar over at området er en viktig arena for studentidretten.

– Vi har god dialog med NTNU og Sit i dette arbeidet for å sikre at også studentidretten ivaretas i gjennomføringen av dette grunnarbeidet.

I kontakt med naboene

I november arrangerte Statsbygg et åpent møte for naboer og andre interessenter. Brønmo forklarer at Statsbygg er opptatt av å ha en dialog med de berørte partene:

– Statsbygg har gjennom hele forprosjektfasen gjennomført åpne møter for alle interessenter og hatt åpne kontordager for å være tilgjengelige for dem som blir berørt og ønsker mer informasjon om byggeprosjektet. Dette vil vi selvsagt fortsette med i hele byggeperioden.

Brønmo forteller at de også har et nært samarbeid med NTNU for å håndtere eventuelle ulemper studenter og ansatte på Gløshaugen vil kunne oppleve i byggeperioden.

– I et stort og omfattende byggeprosjekt som dette vil studenter og ansatte bli berørt av byggearbeidet. Det vil bli igangsatt tiltak for å ta ned ulempene, og Statsbygg med entreprenører vil utarbeide gode planer for en forutsigbar og trygg mobilitet på Gløshaugen i byggeperioden.

Miljøambisjoner?

Ett av argumentene for campussamling var bærekraft, og NTNU skriver på sin nettside at «NTNU Campussamling skal ha et lavt klimafotavtrykk, lavt energi- og effektbehov, øke biologisk mangfold og forbedre stedskvalitetene på campus».

Det har vært kritikk i mediene knyttet til at miljøambisjonene ble nedprioritert i forbindelse med at prosjektet ble nedskalert. Brønmo i Statsbygg sier imidlertid at de fremdeles har klimaambisjoner.

– Stramme budsjetter til tross, vi har ambisjoner om å klare å gjennomføre prosjektet bedre enn minimumskravene i TEK17. Overfor entreprenørene som nå skal velges for å bygge de første to byggene, har vi stilt tydelige krav om klimavennlige og bærekraftige løsninger.

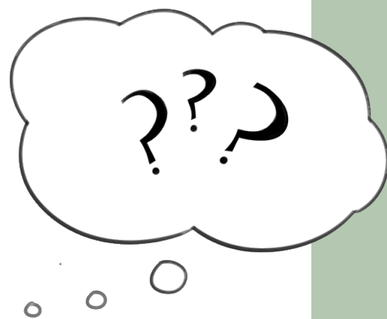
UD

TILGJENGELIG FOR ALLE: En ny gangbro skal knytte det nye bygget nede i Hesthagen til Gløshaugplatået. Det vil være en trapp og heis på utsiden av bygget slik at broen er tilgjengelig for allmenheten. *Foto: RAMBØLL/C.F. Møller Architects/Rolvung og Brøndsted Arkitekter/Fabel Arkitekter/Oslo Works/mtre/Aas-Jakobsen*

Unge entreprenører som kjemper imot moteverstinger

Studentene Emma Skattum og Solveig Grimstad jobber for å forbedre forbrukerholdninger og redusere sløsing av tekstiler gjennom oppstartsbedriften sin Useless.

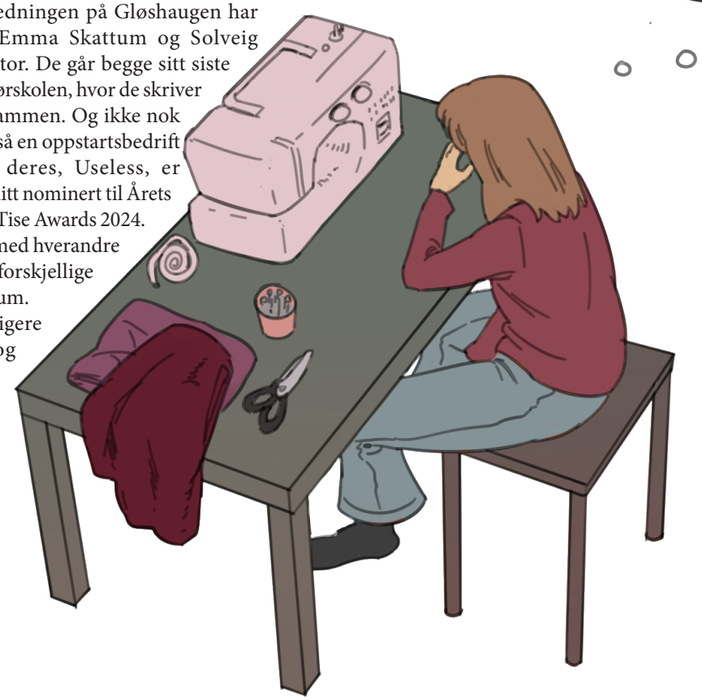

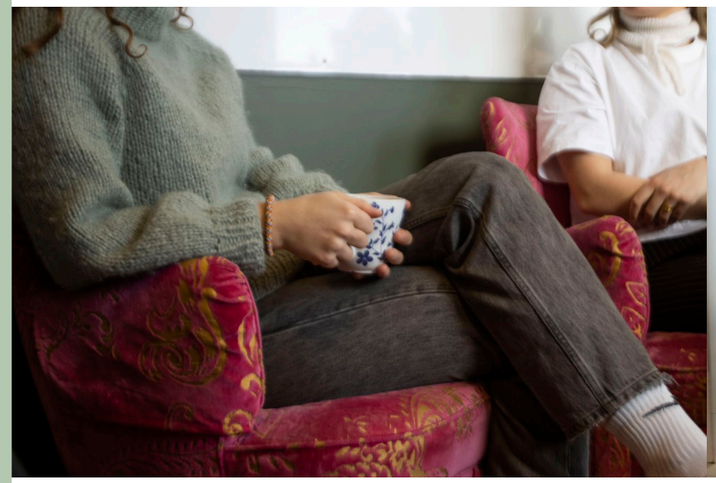
TEKST: Emma Lykken Gaustad | FOTO: Tiril Sofie Røstad | ILLUSTRASJON: Kian Nouri

I femte etasje i Oppredningen på Gløshaugen har entreprenørspirene Emma Skattum og Solveig Bergan Grimstad kontor. De går begge sitt siste semester på Entreprenørskolen, hvor de skriver masteroppgaven sin sammen. Og ikke nok med det – de driver også en oppstartsbedrift sammen. Bedriften deres, Useless, er sammen med NTNU blitt nominert til Årets inspirerende prosjekt i Tise Awards 2024.

– Vi har hatteleken med hverandre når vi jobber med de forskjellige tingene, forteller Skattum.

Grimstad gikk tidligere Ingeniørvitenskap og IKT, mens Skattum har en bakgrunn fra Energi og miljø på NTNU. De valgte begge å søke seg over til Entreprenørskolen istedenfor å fullføre den integrerte masteren de hadde begynt på. →

NY SJANSE: Solveig Grimstad har sydd sammen et hull i buksen slik at den kan brukes litt til.

MOTIVASJON: Entrepenørene bak Useless forklarer at bedriften er et motsvar til «fast fashion».

BALANSE: Solveig Grimstad (t.v) og Emma Skattum sjonglerer oppstart og master.

Forbrukermentaliteten er et tosidig problem

Skattum forteller om prosessen med å komme frem til forretningsidéen og konseptet. I utgangspunktet undersøkte de tekstilavfall og resirkuleringsmuligheter.

– Vi kartla hele den sirkulære verdikjeden i Norge i dag, og aktørene som jobber med det, fortsetter hun.

Til slutt har fokuset rettet seg mot forbrukerholdninger og hvordan bedriften deres kan bidra med dette.

– I Norge kaster vi 23,5 kilo tekstiler per person i løpet av ett år, sier Skattum.

Med et sterkt ønske om å minimere tekstilavfallet har jentene kommet frem til konseptet de har i dag: en markedsplass dedikert til «slow fashion». På plattformen skal det bli mulig å selge ferdigsydde klær og sy-mønstre.

De har kartlagt at forbrukerholdningen er et tosidig problem. På den ene siden finner man folk som er flinke til å sy og lage ting; kanskje ønsker de til og med å lage en egen liten butikk på nett, men får ikke helt fart. På den annen side har man forbrukeren som ønsker å kjøpe sydde klær av andre, men ikke helt vet hvor man skal lete for å finne aktuelle selgere.

– Vi ønsker å koble disse sammen ved å gi dem en plattform slik at vi kan tilby bærekraftige alternativer til kjøp og forbruk av klær, utdyper Skattum.

Videre forklarer hun at de opplever at forbrukere har holdningene til å ta bærekraftige valg, men at handlingene faller bort.

– Derfor vil vi samkjøre dem slik at det blir enklere å handle. Vi ønsker å bidra til en forbrukerendring, sier Skattum.

Brudd på grunnleggende rettigheter

I første omgang handler det om å skape et fellesskap rundt bærekraftig mote. Skattum forteller at de har utført undersøkelser ved NTNU som viser at det er en god del som ønsker å lære seg å sy, og også mange som bare ønsker å kjøpe bærekraftige klær.

– Vi ønsker å møte begge disse behovene, sier hun.

Grimstad forklarer at bedriften ønsker å være et godt alternativ for de som vil kjøpe mer bærekraftig mote, og som ønsker å slutte å handle hos såkalte «fast fashion»-kjeder.

– Som for eksempel Hennes og Mauritz og Zara hvor vi vet at det er dårlige arbeidsvilkår og dårlig kvalitet på produktene, slik at de kun varer i én sesong, utdyper hun.

Skattum er full av tall og statistikk, og informerer om at 93 prosent av all klesproduksjon i dag bryter med grunnleggende menneskerettigheter.

Verstingene er de store kjedene som driver med masseproduksjon av klær av dårlig kvalitet. Spesielt påpeker Skattum at dette gjelder de store kjedene som lett kunne ha gjort mye mer for å begrense karbonavtrykkene sine.

– Mange av dem følger oppskriften til grønnvasking i mange ledd når de påstår at de skal være bærekraftige, men ikke gjør noe for å nå disse målene, sier Skattum.

«Fast fashion» hadde kanskje et positivt utgangspunkt: tilgjengeliggjøring av klær og mote for alle inntektsnivå. Men ikke når prisreduksjonen går på bekostning av menneskerettigheter og svinn.

I tillegg kan trendbildet i seg selv være en utfordring da dette endrer seg veldig raskt, legger Grimstad til.

– Man kjøper klær fordi det er i trendbildet, men så er det over etter én sesong og da blir klærne liggende, forklarer hun.

– Hvis du tar Fæbrik og Tise og setter dem sammen, da har du oss.

Ved å inkludere småskala-designere på plattformen deres ønsker de å gi dem et større publikum å selge til.

Bedriften Fæbrik er en aktør i bransjen som har vært til inspirasjon for jentene i Useless. Skattum forklarer at Fæbrik er et forbilde for dem fordi de putter bærekraft først. Hun påpeker deretter at Fæbrik kun selger sy-mønstre, ikke ferdiglagde klær.

– Vi vil jo tilgjengeliggjøre det for enda flere, sier hun.

Tise er en annen oppstartsbedrift fra NTNU som Grimstad forteller at de ser opp til.

– Hvis du tar Fæbrik og Tise og setter dem sammen, da har du oss.

De har ikke bare et ønske om å skape en samlingsplass for kjøp og produksjon av «slow fashion», men også et samfunn hvor man kan bli klokere sammen.

En femtedel av klesskapet står ubrukt

Som del av en generasjon som er vokst opp med å konstant høre om global oppvarming på nyhetene, forteller Grimstad at de har et sterkt ønske om å bidra til å minske utslipp.

Selv om det er opp til eget ansvar å ta gode valg, trenger man gode alternativer tilgjengelige for å ta dem. Et slikt alternativ er å handle i bruktbutikker. Ved å lære seg å sy kan man handle på bruktbutikker og sy om eller fikse gamle klær som man har liggende hjemme.

– Om man øker sykunnskapene til den norske befolkningen, kan flere få frem visjonen sin gjennom det man allerede har, påpeker Grimstad.

Skattum forteller at de har observert at ved å ta del i utformingen av et plagg øker den emosjonelle verdien fordi man får sterkere tilknytning til det, noe som videre fører til at man tar bedre vare på det.

– Hvordan kan du redusere et plaggs karbonavtrykk? Ved å bruke det lenger, forklarer hun.

Grimstad foreslår også at man burde se gjennom garderoben sin og vurdere hva man faktisk mangler av det man ønsker seg før man handler. I tillegg kan man sjekke om man finner den buksen man vil ha på markedsplasser som Tise istedenfor å kjøpe den helt ny.

Skattum påpeker at en femtedel av klesskapet ditt har du aldri eller sjeldent brukt.

– Det kan være en idé å utfordre seg selv til å finne noe i klesskapet som man ikke har brukt på lenge, og forsøke å lage et antrekk med det, legger Grimstad til.

Fra gardin til kjole

Skattum trekker frem et syprosjekt hun selv jobber med. Det startet med at hun fant en kul gardin som hun ønsket å lage en kjole av.

– Vi skal ha ball på lørdag, så jeg har sydd et skjørt og skal sy en matchende topp av denne gamle gardinen.

Til tross for at hun aldri har sydd en glidelås før, lot hun ikke det stoppe kreativiteten.

– Den største fellen er at du begrenser deg fordi du tenker at det er vanskelig, fastslår hun.

Når det kommer til valg av materialer til et syprosjekt kan det være lurt å ikke velge elastiske materialer, men heller gå for stoff som bomull og rene materialer.

– På lengre sikt, når man greier å få til disse resirkuleringssystemene, er det rene materialer.Altså én eller to forskjellige stoffer i plagget. Det er det mest gunstige, forklarer Skattum.

Selv slipper Useless nå et digitalt sykurs for folk som ønsker å lære seg å sy.

– Det bunner jo i vårt eget problem: Vi tenker at vi har lyst til å begynne å sy, men vet ikke hvor vi skal starte, forklarer gründerne.

For mange er det symaskinen som er den store utfordringen, da man ikke vet helt hvordan man skal bruke den.

– Det er egentlig bare å starte. Jeg har nettopp begynt å teste selv på mamma sin maskin og jeg tenker selv «åja, det er det den knappen er til», sier Skattum.

Syretesting og oppstart

Selv om jentene driver en oppstartsbedrift sammen, er det ikke dette masteroppgaven deres på Entreprenørskolen handler om. De utdyper at det er et fåtall som faktisk skriver oppgaven sin om oppstartsbedriften.

– Vi skriver innen samme industri: tekstilindustrien, og om hvordan vi kan gjøre den mer bærekraftig, forklarer Skattum.

Ved å separere masteroppgaven og bedriften sin opplever de at de får et lite avbrekk. Samtidig har det å skrive om samme industri sine fordeler. Til masteroppgaven utfører de kvalitativ datainnsamling og har intervjuer med folk i bransjen. Dette har gitt dem mulighet til å bygge og styrke forholdet med andre aktører.

– Vi kan bruke kunnskapen vi har fra vår egen oppstart og kunnskapen fra masteroppgaven over i hverandre, sier Grimstad.

Entreprenørskolen oppfordrer alle studentene til å starte en bedrift. Første semester på den toårige graden handler i stor grad om å syreteste forretningsidéer.

– Syretesting er når man finner et problem, gjør et problemsøk for å finne ut mer om markedet, og ender enten opp med en positiv eller negativ innstilling til om forretningsidéen har potensial, forklarer Grimstad.

Etter semesteret med syretesting satte Skattum i gang med oppstarten Useless, som Grimstad kort tid etter også ble med i.

STÅLSIKKER: Emma Skattum tviler ikke på at hun tok riktig valg ved å starte på Entreprenørskolen.

BETENKTNINGSTID: Emma Skattum bruker lang tid på å finne de riktige klærne før hun faktisk kjøper noe.

Fra skolenerd til gründer

Grimstad forteller at hun valgte å søke på Entreprenørskolen fordi hun syntes det virket som et spennende studie og fordi det legger opp til læring i praksis, da de jobber med hele prosessen: fra idé til konsept, produkt, samt skalering og utvikling av bedriften.

– Jeg syntes det virket utrolig spennende å prøve å starte noe selv, forteller hun.

Med sin tekniske bakgrunn forklarer Grimstad at hun har en viss kunnskap om produktutvikling, men forretningsdelen av en oppstartsbedrift kunne hun ikke mye om fra før.

Skattum sin motivasjon til å starte på Entreprenørskolen var litt annerledes. Hun forklarer at hun lenge har vært full av idéer om ting som burde gjøres og bedrifter som kunne jobbet med disse problemene.

– Jeg var veldig mye mer Ravnklo før:. Litt nerd med stort fokus på skole og å levere bra på det akademiske, forteller 24-åringen.

Et overordnet fokus på og bekymring for plast og miljøproblemer, har lenge vært kjernesaker for Skattum.

– Jeg husker jeg hadde en samtale med mamma hvor hun sa til meg at «du må jo finne ut ett eller annet med plast, for det har du alltid snakket om», forteller hun.

Med notatark etter notatark med forretningsidéer på mobilen, hadde de begge mange tanker om hva de kunne tenkt seg å gjøre med en oppstartsbedrift. De lærte imidlertid raskt at veldig mange av disse idéene allerede finnes.

– En av idéene jeg hadde handlet om å lage kakepynt som faktisk smaker godt, men det var da jeg var åtte, forteller Grimstad.

De forklarer at inspirasjonen til å starte en egen bedrift hovedsakelig handler om et ønske om å gjøre ting bedre for verden.

– Når du er på ferie i Bali, står i vannet og tror at du har fisk som svømmer rundt deg, men så er det egentlig mange kilo med plast, så blir man plutselig veldig klar over hvor stort problemet er, forteller Skattum.

– Entreprenørskap er dritvanskelig, men også dritgøy

Skattum startet bedriften i slutten av 2022. Nå nærmer det seg snart lansering.

– Vi har hatt mange opp- og nedturer, meddeler Grimstad.

De påpeker viktigheten av å ha et godt team rundt seg, for å feire oppturer og motivere hverandre gjennom nedturene.

– Når man har eksamen, oppstart og innlevering på samme tid kjenner jeg mest på at det hadde vært lett å ikke ha hatt denne oppstarten å tenke på, forteller Grimstad.

Gründerne forteller at det er mange bedrifter på Entreprenørskolen det skjer endringer ved, men Useless har holdt seg til sitt opprinnelige mål om å bidra til å redusere tekstilavfall.

– Det er noe med stoltheten av å vite at du har stått på til tross for positive og negative tilbakemeldinger, forklarer Skattum fornøyd.

I begynnelsen følte Skattum på bedragersyndromet da det kom til hvorfor akkurat hun skulle holde på med dette, da hun verken hadde kunnskapen eller erfaringen på det tidspunktet.

– Jeg synes egentlig ikke vi burde bruke begrepet bedragersyndrom. Du setter bare begrensninger for deg selv, forklarer hun.

Grimstad utdyper at det var mye de ikke visste om prosessen før de startet, men at de har tilegnet seg kunnskapen gjennom studiet og prosessen. De forteller at det har vært en bratt læringskurve.

– Entreprenørskap er dritvanskelig, men også dritgøy, sier Skattum.

Hun drives av et ønske om å skape arbeidsplasser, og å direkte ta del i å skape en samfunnsendring.

– Jeg tviler ikke på at det var et riktig valg å starte på Entreprenørskolen, avslutter Skattum. UD

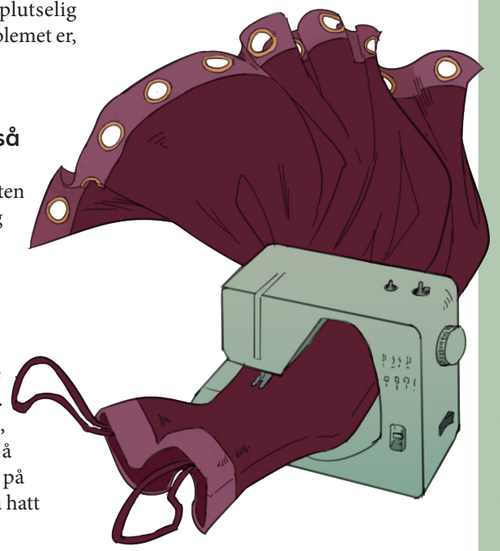

FOTO: Nikolas Noonan (unsplash.com)

Studentberedskap 101

Kriseberedskap, egenberedskap og prepping, kjært barn har mange navn. Hvor forberedt er egentlig studentene i Trondheim ved en krisesituasjon, og hvor forberedt bør man være?

TEKST: Anette Rauan | FOTO: Pia Arntsen | ILLUSTRASJON: Natalia Sokolowska

Tidligere i år stod det i store bokstaver i VG at man burde holde seg inne da «Ingunn» skulle herje ute. I en konkurrerende studentavis kunne det virke som nyheten ikke hadde kommet studentene for øret, og det lå en nonsjalant positiv tone over hele linjen. Kriseberedskap var ikke klart hos de fleste; hadde vi ikke fokus på prepping?

Direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB) beskriver egenberedskap som forberedt materiell og kunnskap man bør ha for å dekke grunnleggende behov i minst tre døgn ved en eventuell hendelse eller krisesituasjon. Dette er en anbefaling som gjelder alle samfunnsgrupper til enhver tid, også studenter.

En undersøkelse fra 2022 laget for DSB viser imidlertid at unge byboere skårer dårligst når det kommer til egenberedskap. Majoriteten av studenter faller fort under denne kategorien, og i underkant av 20 prosent av Trondheims befolkning er nettopp studenter.

Mat er ikke førsteprioritet

– Tank med vann, fyrstikker, hermetikk og havregryn er vel ting man bør ha, men jeg bor i kollektiv nå og har ikke plass til å lagre det.

Det sier psykologistudent Elise Rokne Kålen, sammen med medstudentene Solveig Berget og Ada Leivestad Mork. De viser til at de har kjennskap til anbefalingen, men tror lite plass er hindringen for mange studenter. Selv har studentene ikke tenkt så mye over beredskapen. Mork ler og presiserer heller viktigheten av fungerende teknologi for dagens unge.

– Da strømmen gikk for litt siden, tenkte jeg først på om vi hadde powerbank og hadde ikke mat som førsteprioritet, selv om man kanskje burde det, sier Mork.

Berget legger til at en vanemessig optimisme over å bo i et trygt land kan føre til at man ikke prepper.

– Man tenker vel at det sikkert går bra uansett, sier hun.

OPTIMISTISKE: Ada Leivestad Mork (t.v.) , Solveig Berget (i midten), og Elise Rokne Kålen (t.h), er alle kjent med preppe-begrepet, men tror studenter tenker at det sikkert går bra uansett.

PROFESSOR OG PREPPER Stian Antonsen ble interessert i samfunnssikkerhet i løpet av studietiden, og påpeker viktigheten av balansegangen mellom forberedthet og frykt når det kommer til egenberedskap.

David Bashir og Teo Marø, som også studerer psykologi ved NTNU, har heller ikke så mye kunnskap om egenberedskap, men kjenner seg igjen i optimismen til jentegjengen.

– Jeg tror få studenter prepper, fordi det er så dyrt, men også fordi det er så sjelden man får behov for sånne ting her i Norge, sier Marø.

«Putin-lageret»

Noen studenter er derimot mer forberedt. Bachelorstudent Marthe Skogvoll er én av disse, men ser at hun kanskje ikke er et helt ordinært eksempel på en student.

– Jeg er nok mer voksen enn andre studenter. Jeg har barn og derfor laget et lager. Ungene kaller det for «Putin-lageret», sier hun lattermildt.

Egenberedskapen hadde blitt tatt opp som et tema i en samtale hun hadde med andre studenter, og de aller fleste fulgte ikke anbefalingen. Hun presiserer derimot at plass er viktig faktor.

– Hvor skal man lagre ni liter vann per person liksom?

Medstudent Marie Haugerud Bredesen nikker bekreftende og viser til at hennes husstand ikke har tenkt over egenberedskap nettopp fordi de ikke har så god plass og økonomi. De prioriterer heller innkjøp av dagligdagse nødvendigheter.

– Jeg tror ikke prepping er det første man tenker over som student, uttaler hun.

Trangt – i både økonomien og boligen

Pedagogikkstudentene Lisa Marie Schieldrop og Selma Briså Sjølund kommer begge fra familier som har kriseberedskap, spesielt opprettet etter at krig blusset opp i Europa. De ser likevel begrensninger for å ordne et slikt lager i eget studenthjem.

– Verken plass eller økonomi strekker til for å kunne ha beredskapslager til flere dager. Man har derimot alltid noen tørrvarer liggende, men prepping er ikke hovedsakelig årsaken til at jeg har det, uttaler Schieldrop.

Hun tror også mange studenter kjenner seg igjen i deres situasjon. I tillegg nevner hun at mindre informasjonsflyt om temaet kan være en medvirkende årsak.

– Prepping er ikke i så stor grad på dagsordenen nå, så jeg tror ikke så mange studenter gjør det.

På Fagland sitter Anna Elida Hoff og Sofie Fagerbakk Klepp som begge studerer tegnspråktolking. På spørsmålet om de kjenner til den anbefalte egenberedskapen, er det et par ting de anser som essensielt.

– Jeg hadde personlig ikke hatt plass til et eventuelt lager, men powerbank er viktig å ha, uttaler Klepp.

Tematisk passende nok har Klepp «Doomsday» skrevet på hettegenseren.

– Og medisiner, legger Hoff til.

STUDENTMAMMA: Marthe Skogvoll (t.h) sier hun prepper fordi hun har egne barn. Marie Haugerud Bredesen (t.v) tror derimot ikke majoriteten av den typiske studenten prepper.

DYRT OG TRYGT: Teo Marø (t.v) og David Bashir (t.h) ser på økonomi som en viktig faktor til at "studentberedskap" ikke gjennomføres, i tillegg til at det kan virke unødvendig.

TRANGT: Selma Briså Sjølund (t.v) og Lisa Marie Schieldrop (t.h) har begge erfaring med egenberedskap hjemmefra, men av ulike årsaker har de ikke preppet i studenttilværelsen i Trondheim.

MEDISINER OG MOBILBANK: Anna Elida Hoff (t.v) og Sofie Fagerbakk Klepp (t.h) synes spørsmålet om egenberedskap er vanskelig å svare på, men mener medisiner og lademuligheter er viktig.

11. september 2001

Sosiolog, forsker og professor Stian Antonsen i sikkerhetsledelse ved NTNU skjønner studentenes situasjon godt.

– All erfaring vi har, tilsier jo at vi ikke får bruk for egenberedskapen. Samtidig er nok unge i dag mer vant til at det meste man trenger er tilgjengelig når man trenger det.

Antonsen forteller at det ikke er så mange år siden han for alvor begynte med sitt eget beredskapslager, selv om interessen for samfunnssikkerhet går langt tilbake i tid. Vi møter ham på campus ved NTNU hvor han for tiden er ansatt som professor. Han mimrer tilbake til fortiden som student.

– Jeg ble først interessert i emnet i forbindelse med terroren i World Trade Center 11. september 2001. Min daværende foreleser strøk alt på agendaen og satte sikkerhetsforskning på pensum. Det var først da jeg oppdaget at det var et eget fagfelt.

Antonsen husker det som en ny epoke for sosiologien. Studentene fikk inntrykk av at verden nå forandret seg, og at de som sosiologer måtte se på hva dette betydde. Han er i dag emneansvarlig i emnet Risikovurdering, samfunnssikkerhet og kritisk infrastruktur ved NTNU.

– Funker ikke gaffa, er det sårbart i utgangspunktet

Professoren virker nesten litt ivrig etter å teste ut beredskapslageret. Han forteller engasjert om et nylig strømbrudd under en storm som var spådd å vare en stund.

– Jeg tenkte «endelig!», løp ned i kjelleren og hentet frem lommelykt, Uno, Real turmat av ymse slag og var klar som et egg.

Til Antonsens skuffelse gikk det under én time før strømmen kom tilbake og tok med seg kumbaya-stemning. Familien rakk ikke engang å fullføre runden med Uno. På den andre siden presiserer han at det er godt å vite at infrastrukturen fungerer.

– Det er ikke noen grunn til å tenke at Norge ikke er et trygt samfunn – all erfaring tilsier jo at systemene er gode. Jeg tror dette var det lengste strømbruddet jeg har opplevd siden jeg var barn.

Han forteller videre at selv om han er evig optimist, har han likevel kjelleren full av hermetikk, vann og nyanskaffede jodtabletter. Antonsen presiserer at på tross av at det ikke er en overhengende fare, er det fortsatt relevant nok til at man tar det innover seg.

– Jeg har nok det myndighetene anbefaler av egenberedskap, i tillegg til store mengder gaffateip. Det er altså verdens mest fleksible verktøy, sånn skikkelig McGyver-opplegg. Det man ikke kan fikse med gaffateip, er sårbart i utgangspunktet, sier han humoristisk.

Professoren gir inntrykk av at det har gått litt sport i preppingen, men at han likevel ikke gjør det vanskeligere eller mer kostbart enn det trenger å være. Han er opptatt av å benytte utstyr han har fra før og å bruke ting i flere sammenhenger. Universalitet er et stikkord når det gjelder utstyr, men også når det kommer til matlager.

– Jeg har et fanatisk forhold til hermetiske tomater. Man kan altså lage så mange ulike retter, så lenge man har noe å varme opp med.

Demografiske faktorer

Det er imidlertid ikke alle som har en stor kjeller å lagre varer i. Demografiske faktorer som bosted, inntekt og fellesskap ser ut til å påvirke, i tillegg til bevissthet.

– Sårbarhet er veldig ujevnt fordelt i en befolkning. Egenberedskap krever plass og vedlikehold, og det koster penger.

Han skiller grovt mellom to typer sårbarhet, hvor den ene omhandler det materielle behovet og den andre den sosiale sårbarheten i et samfunn. Han trekker frem covid-19-pandemien som eksempel.

– Pandemien var en stresstest på hva samfunnet tåler. Man fikk også litt innblikk i den sosiale sårbarheten, som synliggjorde seg som et resultat av manglende nettverk og alt det medbringer.

Antonsen legger til at det likevel ikke er «hver mann for seg selv» ved en eventuell krisesituasjon, men viser til flymetaforen om å ta på egen maske først, før man hjelper andre.

– Det er en grunn til at vi har en lang historie med å være i flokk; man er sterkere sammen. Det handler derimot om en bevissthet rundt det å klare seg selv, så de aller mest sårbare kan få hjelp først.

En balansegang mellom forberedelse og frykt

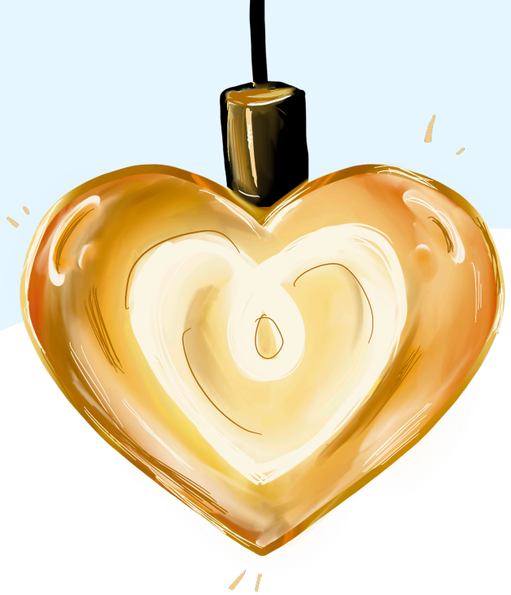
Antonsen nevner tendenser som geopolitisk uro, pandemier, klimaendringer og ekstremvær som risikofaktorer i dagens samfunn.

– Det er altså en variert meny av elendighet, og kanskje derfor klokt å stille seg spørsmålet om beredskap. Generelle ressurser som vann og varme må du ha uansett.

Selv om Antonsen påpeker at det er mange måter å være sårbar på i dag, mener han det er en viktig balansegang mellom forberedelse og frykt. Han kommer med noen tips.

– Det kan være lurt å tenke over det man bruker i det daglige. Ta litt mer høyde for ting, uten at man skal gå rundt å være redd av den grunn.

Han legger til at komponenter i egenberedskap typisk inngår i et studentforhold likevel. Knekkebrød, havregryn og hermetikk trekkes frem som gode eksempler. På DSB sin side sikkerhverdag.no kan man lese mer om sikkerhet i hverdagen, inkludert egenberedskap. UD

Glem icks – nå jaktes det følelser igjen

Under Dusken gikk til datingpsykolog for å få skikk på kjærlighetslivet.

TEKST: Halvor Elverum | ILLUSTRASJON: Victoria Lillejord Stenshagen

– Opp med hånden de som har valgt noen. Og nei, jeg snakker ikke om det kommende stortingsvalget, sier professor Leif Edward Ottesen Kennair ved institutt for psykologi på NTNU.

Det brer seg en forsiktig latter i salen. Selskapssiden på Samfundet er fylt med studenter. Likevel er det bare tre stykker som holder en hånd i været. Her yngler det av single.

Under Dusken har karret seg ned til det runde røde for å komme til bunns i noen av kjærlighetens største spørsmål. Kennair, hele Norges datingpsykolog, skal ta oss med inn i forskningens verden. Innsalget var som følger:

«Har du noen gang lurt på hvorfor du blir interessert i noen? Forelsker du deg i samme type hver gang? Har du noen icks, røde flagg eller dealbrakers som ingen deler med deg? Eller klarer ikke vennegjengen å se hvorfor du synes akkurat han, henne eller hen er så sinnsykt fin?»

Da vi forrige semester dro på flørtekurs for å knekke kjærlighetskoden, var det sideblikk, Hollywood-triks og ikke-verbal kommunikasjon som visstnok skulle gi oss inngangsbilletten til Amors porter.

Siden disse triksene ennå ikke har gitt oss hell, setter vi nå vår lit til at forskningen har svarene. Kennair begynner med en avklaring:

– Det er ikke romantikkens død å lære om vitenskapen bak kjærlighet og forelskelse. Jeg er en enorm romantiker selv. Det er som å si at fysikere ikke kan se regnbuer fordi de kan for mye om dem.

Det går et lettelsens sukk blant rekkene av single.

–Det er ikke tilfeldig hvem vi har sex med

For å forstå hvem vi faller for, mener Kennair at vi må innom «one night stands», eller engangsligg. Det er nemlig forskjeller mellom den kortsiktige interessen for noen og den langsiktige.

– De fleste som har korttidssex, har en forhøyet sosioseksuell orientering.

Sosioseksualitet handler om i hvor stor grad du er interessert i, liker å ha og er trygg på engangsligg.

– Her er det en individuell forskjell blant folk. Dette er en del av vår seksuelle personlighet, forklarer Kennair.

Han forteller at gutter generelt har høyere sosioseksualitet, men at menn og kvinner i snitt har like mange engangsligg. Likevel er menn i større grad enn kvinner positive til denne typen sex og langt mer seksuelt tiltrukket av fremmede.

VITENSKAP OG FORELSKELSE: Poeten John Keats anklaget Isaac Newton for å ødelegge regnbuens poetiske verdi ved å redusere den til en samling av farger. Ingen slutter å forelske seg av å lære om forelskelsen, sier professor Leif Edward Ottesen Kennair ved institutt for psykologi på NTNU. *Foto: foto.samfundet.no*

– Det er ikke tilfeldig hvem som er tilbøyelige for korttidssex. De skårer høyere på sosioseksualitet og ekstroversjon, og det skjer oftere hos folk som har drukket. Menn ser etter kvinner som signaliserer interesse for korttidssex, mens kvinner ser etter menn som har høyere maskulinitet og korttidspartnerverdi.

Kennair forklarer at vi er mer eller mindre kresne, og at vi alltid vurderer partnerverdi.

– Idéen om at det er tilfeldig hvem vi har sex med og ender opp som partner med, eksisterer derfor ikke.

Men hva menes med partnerverdi? Vi gjør et raskt søk på nett og finner Kennairs egen forklaring:

«Partnerverdi er et vitenskapelig mål på den totale attraktiviteten et individ har som enten seksualpartner eller kjæreste».

Det er altså målbart hvor stor sannsynlighet vi har for å få oss en partner. Vi lytter interessert.

– I korttidsmarkedet er kvinner mer kresne, og når de har sex, er det med folk de er veldig tiltrukket av. For menn er det ingen særlig sammenheng her. Når man ser etter en langsiktig kjæreste, derimot, blir det mindre forskjeller.

– Idéen om at motsetninger tiltrekkes stemmer ikke helt

Ifølge Kennair har vi ofte forskjellige partnerpreferanser for engangsligg-partnere og kjærester, slik at en person kan ha forskjellig partnerverdi i ulike kontekster. Han forklarer at alle mennesker har partnerpreferanser, og at disse er mulige å forutsi.

– Basert på kjønn, orientering, partnerverdi, alder og kontekst, altså om man er ute etter sex eller en kjæreste, så kan man predikere preferansene. I snitt vil for eksempel kvinner at mannen skal være noen år eldre.

Han utdyper at genetikk, atferd og personlighet, sosialt nettverk, status og utseende spiller en rolle når man skal forklare hvem vi faller for. Kennair mener samtidig at idéen om at motsetninger tiltrekker hverandre ikke stemmer.

– Folk velger partnere på grunn av likhetstrekk med seg selv og er stort sett sammen med folk som er på samme nivå som seg selv i total attraktivitet.

SØKER RÅD HOS DATINGPSYKOLOG: Single studenter håper å forstå vitenskapen bak hvem de tiltrekkes av. *Foto: foto.samfundet.no*

Han viser bilde av en glidelås og forklarer at den er et godt bilde på hvordan deiting-hierarkiet fungerer:

– Da Brad og Angelina ble sammen, var de «verdens skjønneste». Når Brad har funnet Angelina, må vi andre finne noen lenger ned på glidelåsen. Stort sett er det sånn det fungerer. Korrelasjonen er megahøy. Attraktiviteten til en gutt og en jente i et forhold vil statistisk være ganske lik.

Likevel velger vi ikke partner kun på bakgrunn av enkelttrekk. Det er visstnok matematiske kalkulasjoner som foregår i underbevisstheten.

– Vi kalkulerer automatisk de mange forskjellige trekkene folk har. Dette forklarer total attraktivitet for et individ – den totale partnerverdien.

NTNU-gutters sex-appell taper seg grovt

Videre påvirkes tiltrekning også av situasjonen vi er i.

– Det tapet gutter på NTNU har i sex-appell, er så grovt at det burde forskes på, sier Kennair.

Bak det noe tabloide utsagnet ligger faktisk forskning som forklarer kjærlighetens «nyhetsverdi».

– Vi spurte jenter på NTNU om sitt siste romantiske møte; hvor attraktiv var han? Dette gjorde vi rett etter studiestart og ved påske. Generelt synes ikke jentene at guttene på studiet var så interessante, men ved studiestart var tiltrekningen mye høyere.

Kennair forklarer dette med at vi får økt dopaminnivå når vi er på en ny plass, enten det er en ny studieby eller på ferietur.

– Jeg anbefaler rett og slett gutter å bare begynne på et nytt studie, sier han med glimt i øyet.

Hva slags preferanser vi har, endres også ut ifra mengden gutter og jenter i datingmarkedet. Er det for eksempel få

SKJEBNEN: Folk i forhold har en tendens til å tenke at «det var skjebnen». Ifølge Kennair er tanken romantisk, men ikke veldig vitenskapelig. *Foto: foto.samfundet.no*

gutter og mange jenter, vil disse guttene virke mer tiltrekkende.

– Er det mange konkurrenter, vil de fleste droppe kravene sine. På studier med skeiv kjønnsbalanse, ser vi at de som konkurrerer mest, tilpasser standardene sine. Jenter på psykologi må med andre ord senke kravene sine. Det var sånn jeg ble gift, sier Kennair med påfølgende latter fra salen.

– Finnes den rette? Selvfølgelig ikke

Plutselig faller vi for noen og ikke andre. Hva er det som skjer her? Det er forskjeller i hvor mye man forelsker seg. Noen forelsker seg superlett, andre bare én gang i livet. Kennair forklarer dette med varierende emofili.

– Der sosioseksualitet handler om hvor raus du er med underlivet ditt, handler emofili om hvor raus du er med hjertet ditt. Har du høy emofili, kan du lett bli stormforelsket, sier han.

Det er heller ikke sånn at man bare kan bli sykt forelsket når man er ung.

– Men med alderen kommer kognitiv og emosjonell modning. Likevel kan man være kokoforelsket gjennom mesteparten av livet. Jeg tenker at når man først er forelsket, har ikke alder noe å si.

Han fortsetter å beskrive kjærlighetens komponenter:

– Kjærligheten er en krakk med tre ben. Det handler om nærhet, lidenskap og forpliktelse. For kvinner er nærhet og forpliktelse litt viktigere av de tre – at man deler sine innerste opplevelser med hverandre. Menn skårer høyere på lidenskap, men disse forskjellene er ikke spesielt store.

Folk i forhold har en tendens til å tenke at «det var skjebnen». Ifølge Kennair er tanken romantisk, men ikke veldig vitenskapelig.

– Det er fryktelig mye statistikk. Det handler om hvem som er tilgjengelig ut ifra hvilken markedskraft du har. Finnes den rette? Er det bare én der ute? Det hadde vært forferdelig, og sånn er det heldigvis ikke, sier han.

Bør vi slette Tinder?

Til tross for at vi har flere verktøy enn noen gang før til å finne en partner, er det rekordmange single. Vi lurer på om det eksisterer et tilgjengelighetsparadoks – at vi har så stor tilgang på potensielle partnere at vi ikke klarer å velge. Kennair bekrefter.

– Det blir vanskeligere og vanskeligere å velge når man har flere å velge mellom.

Ifølge Kennair er det ingen belegg for at sjekkeappene fungerer.

– *Bør vi da slette Tinder?*

– Det har i hvert fall ingen effekt, verken positivt eller negativt. De samme folkene som får det til på Tinder, vil lykkes ute blant folk også, svarer Kennair.

Han lurer på om kriteriene våre begynner å bli for strenge.

– Mange sliter med å velge fordi det er så mange å velge blant. «God nok» bør være et kriterium heller enn «perfekt». Perfekt er håpløst.

Han trekker frem «icks», et begrep han måtte søke opp da Samfundet ba ham om å inkludere det i foredraget.

– Hvis hun slo opp med deg på grunn av at du hadde Android-telefon, håper jeg for hennes del at det ikke er sant. Det høres ut som ekstrem nevrotisisme.

Likevel er det noen «dealbreakers» forskere har visst om i mange år, som dårlig hygiene, ubehagelig oppførsel mot andre eller narkotikamisbruk. Kvinner har generelt høyere nevrotisisme og er mer tilbøyelige til å være opptatte av icks.

– *Har vi fått Hollywood-syndromet? Altså en urealistisk oppfatning av at kjærligheten skal være like polert og umiddelbar som på film?*

– Nei, kanskje ikke Hollywood, men en viss grad av forpliktelse og langsiktighethet er på vei ut. Vi tror kanskje på en friksjonsfri kjærlighet. Vi plages av icks, tvil og krav, svarer Kennair.

Kennair mener det ikke er så mye fokus på de tre tingene han nevnte: nærhet, lidenskap og forpliktelse. Vi satser mer på lidenskap enn forpliktelse og nærhet, ekstreme krav fremfor realistiske. Å tro på icks er jo sært, mener han.

– *Jeg leste om en jente som fikk ick av gutter som løper etter bordtennisballer.*

– Ikke sant. Da driver du og lager fjollete enten-eller-idéer om kjærligheten. Tenk så trist det blir for bordtennismiljøet hvis det ikke blir noe på dem. Det høres ut som normal atferd som alle har, og om man bruker det som en forklaring, sier det mer om den som får ick enn den andre, svarer Kennair.

TINDERPARADOKSET: Mange sliter med å velge fordi det er så mange å velge blant. «God nok» bør være et kriterium, heller enn «perfekt», sier Kennair. *Foto: foto.samfundet.no*

Et oppgjør med bivirkningene

På Tiktok oppfordrer jenter hverandre til å slutte på hormonell prevensjon og heller begynne med temperaturmåling som metode.

TEKST: Anna Kongshaug og Tuva Sandnes | ILLUSTRASJON: Linn Zhu Yu Grotnes

Da p-pillen kom i 1967, ble dette selve symbolet på kvinnefrigjøring. P-pillen ga kvinner kontroll over egen kropp og seksualitet, men listen over mulige bivirkninger var og er fortsatt lang. Behovet for å teste alternative metoder for å få større kontroll over egen kropp har i nyere tid blitt vanlig.

Er bevegelsen et symptom på en glemt kvinnekamp, eller er det vår generasjons opprør? Vi har tatt en prat med studenter for å høre om deres erfaringer, i tillegg til helsepersonell for å få en bedre forståelse av tematikken.

Flere oppsøker informasjon om temperaturmåling

Helsesykepleierne Ragnhild Frengen Wetting og Kristin Fredriksen ved Sit har den siste tiden opplevd et økt antall studenter som tar kontakt for å få mer informasjon om temperaturmåling i forbindelse med valg av prevensjonsmetode.

– Flere som vil slutte, sier at det handler om et ønske om å bli bedre kjent med egen syklus og psyke uten påvirkning av hormonell prevensjon, sier Wetting.

Når studentene kommer til Sit for rådgiving om prevensjon, er de først og fremst opptatt av å kartlegge studentens nåværende situasjon, i tillegg til å gi veiledning om alle aktuelle alternativer som finnes.

Under rådgivning presenterer de alle prevensjonsformer og opplyser om mulige bivirkninger. Her må det presiseres at Sit ikke regner temperaturmåling som en sikker prevensjonsmetode.

– Vår oppgave er å veilede og gi informasjon, så er det opp til studenten selv å avgjøre hva de tror kan passe best for dem, presiserer Wetting.

FLERE ALTERNATIVER: Helsesykepleier ved Sit, Kristin Fredriksen, forteller at det er opp til hver enkelt å avgjøre hva man tolererer når det gjelder bivirkninger. *Foto: Sit*

RÅDGIVNING: Helsesykepleier ved Sit, Ragnhild Frengen Wetting, forteller at flere oppsøker informasjon om hormonfri prevensjon. *Foto: Sit*

Når det gjelder bivirkninger, mener Wetting og Fredriksen at det er opp til hver enkelt å avgjøre hva man skal tolerere. Likevel finnes det som regel et alternativ man ikke har prøvd og som kanskje kan fungere.

– Det er sjelden det ikke finnes noe som passer i det hele tatt, sier Fredriksen.

Om man opplever store eller plagsomme bivirkninger av hormonell prevensjon, er det første helsesykepleierne veileder en til å gjøre, å forsøke et nytt preparat som kan passe bedre.

Helsesykepleierne forteller at om det derimot skal forsøkes en hormonfri periode, er det viktig at studenten får god hjelp til å veie fordelene opp mot ulempene ved et slikt valg.

– Da er det mange hensyn man må tenke på, som for eksempel i hvilken grad man er seksuelt aktiv, forklarer Wetting.

– Jeg føler at kroppen er slik den skal være

Student Tuva Brix ved musikkonservatoriet på NTNU har brukt temperaturmåling som metode i omtrent et år etter å ha prøvd en rekke ulike prevensjonsmidler.

– Jeg begynte på p-piller i tidlig alder på grunn av menstruasjonssmerter og hudproblematikk. Jeg opplevde en del bivirkninger knyttet til p-piller som gjorde at jeg valgte å slutte med det på videregående, før jeg satte inn hormonspiral, sier Brix.

Brix beskriver ikke spiralen som noe negativt, men etter en ubehagelig hendelse med sterke smerter endte det likevel med at hun valgte å fjerne den.

Etter dette ønsket hun å se hvordan kroppen fungerte uten hormonell prevensjon, noe som førte til at hun valgte å teste temperaturmåling.

– Da jeg gikk på prevensjon, mistet jeg mensen. Nå har jeg fått mensen tilbake, og syklusen er stabil. Jeg har på den andre siden fått tilbake menstruasjonssmerter, men jeg føler likevel at det er verdt det, sier Brix.

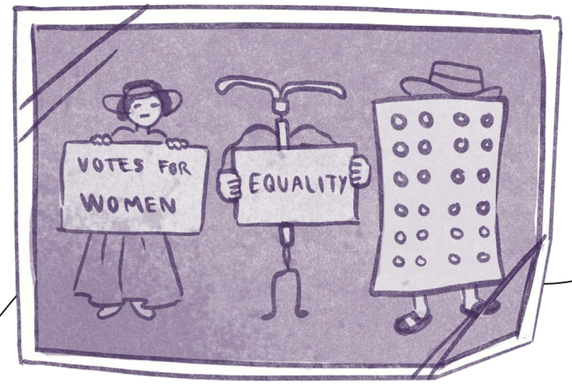
Brix er også opptatt av at prevensjonsansvaret må deles likt mellom begge parter. Ved bruk av temperaturmåling er man helt avhengig av å benytte kondom dersom man ønsker å ha samleie rett før og under eggløsning.

Videre kritiserer hun ukulturen og holdningene rundt det å ikke benytte kondom og mener at menn burde ta et større ansvar.

– Som ung blir du fortalt at du som jente må gå på prevensjon, og slik er det bare. Gutter kan derimot droppe kondom, og det er helt greit, sier Brix.

Selv om temperaturmåling har fungert for Brix, legger hun vekt på at vi alle er forskjellige og har ulike behov, noe som gjør at metoden ikke passer for alle.

Temperaturmåling går ut på å måle kroppstemperaturen hver morgen, liggende i senga, ved å benytte en temperaturmåler og en app. Ved å loggføre temperaturen hver dag, samt symptomer og blødninger, er målet å kartlegge når man har eggløsning. Under og før eggløsning må man benytte kondom eller ikke ha sex.

Prevensjonspositiv

Lektorstudentene Ingeborg Finstad og Louise Hustuft Otterstad har begge hørt om trenden med temperaturmåling, men har ingen personlig erfaring med fenomenet.

De er begge fornøyd med prevensjonsmiddelet de bruker, men legger vekt på at de har prøvd forskjellige prevensjonsmidler før de fant det som var riktig for dem.

– Jeg har gått på spiral i fem år nå og er veldig fornøyd med det. Tidligere har jeg også prøvd minipiller, men jeg synes det var vanskelig å ta dem til samme tid hver dag, sier Otterstad.

Finstad på sin side har tidligere opplevd bivirkningene av prevensjon.

– Nå bruker jeg p-stav og synes det fungerer veldig fint. Jeg har også prøvd p-piller, men da ble jeg en dårligere versjon av meg selv. Jeg var pottesur, sier Finstad og ler.

Selv om de begge er fornøyde med prevensjonsmiddelet de bruker, er de enige om at det hadde vært interessant å vite om de hadde merket noen forskjell dersom de hadde sluttet på prevensjon.

– Jeg har gått på prevensjon siden jeg var 16 år. Jeg aner ikke hvordan det er å ikke gå på prevensjon, sier Otterstad.

De presiserer derimot at dette ikke er noe de har tenkt å teste i nærmeste fremtid ettersom de begge er fornøyde med deres valg av prevensjon.

– Det naturlige er å bli gravid

Ingrid Volløyhaug er seksjonsoverlege i generell gynekologi ved Kvinneklinikken på St. Olavs hospital. Hun forteller at det er viktig å huske på at prevensjonsmidler ofte gir positive bieffekter.

– Noen prevensjonsmidler gjør at man unngår menstruasjonsblødninger, noe mange synes er en fordel. Mange anser det også som en fordel å kunne regulere sin egen menstruasjon, i tillegg til å få sjeldnere blødninger, sier Volløyhaug.

Volløyhaug tror at noe av grunnen til at folk velger å kutte ut hormonell prevensjon kan være en idé om at det er mer naturlig. Begrepet «naturlig» forklarer Volløyhaug at kan være misvisende.

– Mange tenker ikke over at det naturlige, før prevensjon var tilgjengelig, var å få barn og å amme frem til neste gang man ble gravid. Dermed vil det naturlige være å bli gravid, sier Volløyhaug.

Volløyhaug forteller at hun er skeptisk til temperaturmåling. Hun forklarer at ulempen med metoden er at den er upålitelig i seg selv, da kroppstemperaturen kan variere av andre årsaker enn menstruasjonssyklus, som blant annet forkjølelse, andre infeksjoner og trening.

Videre legger hun til at metoden fordrer at man har en nokså regelmessig menstruasjonssyklus. Likevel er heller ikke dette helt sikkert.

– Selv om syklusen vanligvis er regelmessig, kan man oppleve kortere eller lengre sykluser innimellom, og metoden blir dermed usikker og gir en falsk trygghet, avslutter Volløyhaug. **UD**

KRITISK TIL METODEN: Ingrid Volløyhaug, seksjonsoverlege i generell gynekologi ved Kvinneklinikken på St. Olavs hospital, forklarer ulempene ved temperaturmåling som prevensjonsmetode. *Foto: Titt Melhuus*

FORNØYDE STUDENTER: Ingeborg Finstad og Louise Hustuft Otterstad forteller om positive erfaringer knyttet til hormonell prevensjon. *Foto: Tuva Sandnes*

RØDT KORT OG GULBALL

Når du trenger tre forsøk på å skrive en sang som ikke refererer folkemordet du utfører, fortjener du helt ærlig ikke å være med i Eurovision.

Det kan ikke overdrives hvor groteskt det er å fortsette å invitere Israel inn i selskap som skal feire frihet, samhold og vennskap mens barn dør i gatene i Gaza.

Det skrikes fra heier og daler at Eurovision skal være upolitisk, at sport skal være upolitisk. Men problemet er at selve inkluderingen og deltakelsen i sport og sangkonkurranser er politisk. Vi utestenger Russland fordi det å inkludere dem er å godta deres invasjon av Ukrania. På samme måte kan det å inkludere Israel i Eurovision oppfattes som å godta deres folkemord av palestinerne.

Melodi Grand Prix var i år preget av demonstrasjoner for norsk boikott. Disse ble – enn så lenge – ikke hørt. Igjen klarer ikke Norge å gjøre det rette, og en potensiell seier er viktigere enn å ta et faktisk standpunkt.

Det er likevel ikke NRK og de ansvarlige i Norge som får det røde kortet, for European Broadcasting Union skulle ha tatt affære lenge før. Idet de første bombene begynte å regne i oktober, burde *October Rain* ha blitt strøket fra spillelisten og Israel utestengt.

Vi har lenge vært redde for utviklingen til norsk fotball. Lange vintre og elendig kunstgress har fått skylden for labre resultater ute i Europa.

Vintrene har ikke blitt noe kortere, og når vi diskuterer kunstgress, er det sand og sagflis, ikke gress, som blir foreslått som løsning. Allikevel gjør norske lag det bedre enn på lenge.

Ikke Rosenborg, selvsagt. Laget som gjorde det stort i Champions League, vaker for øyeblikket i middelmådighet. Dem vi – noen med mer frustrasjon enn andre – må sette vår lit til er Molde og Bodø/Glimt.

De konkurrerer ikke på aller høyeste europeisk nivå, men til gjengjeld har de gjort det såpass bra at de har karret Norge til en potensiell 14. plass over de beste ligaene i Europa, rett foran Danmark og langt over Sverige.

Dette betyr flere plasser og bedre muligheter for flere lag til å gjøre det bedre, noe som igjen gir mulighet til å klatre enda mer. Det disse to klubbene gjør nå, kan, om det forvaltes rett av de kommende sesongers deltakere, være norsk fotballs svar på oljefunnet lille julaften 1969.

TEKST: Kristoffer Ramsøy Fredriksen

Stor Lyche når ramen står på menyen

Var du ikke på ramenhelg på Lyche? Frykt ikke, her er oppskriften!

TEKST: Anna Kongshaug , Mathea Alten-Ronæss og Tuva Sandnes | FOTO: Tuva Sandnes | ILLUSTRASJON: Lea Lauvland Longva

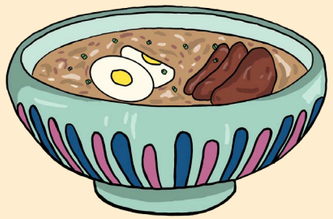
Ingredienser:

3 ss shio tare, eller en annen kraftig smaksforsterkning
2 dl kyllingkraft eller buljong
1 ss vårløk- og ingefærolje
1 soyaegg
2 nori-ark
1 vårløk eller blansjert pak choi
1 langtidsstekt tomat.
1 ss svarte sesamfrø

Fremgangsmåte:

1. Fyll en bolle med varmt vann og la den bli gjennomvarm; ramen er en rett som må nytes fersk og varm.
2. Kok opp kyllingkraften.
3. Kok opp vann.
4. Hell ut vannet fra skålen, og ha shio tare og vårløk- og ingefærolje i den varme skålen.
5. Ha nudlene i en sil og senk silen ned i det kokende vannet.
6. Kok i ett minutt mens du regelmessig passer på at de ikke kleber seg sammen.
7. Ha kraften i skålen før nudlene er klare.
8. Ta ut nudlene og rist av vannet.
9. Legg dem i skålen og rør rundt.
10. Kjør på med soyaegg, nori-ark, vårløk, langtidsstekt tomat og sesamfrø.

I denne utgaven kommer oppskriften fra kokkene på Lyche heller enn hobbyamatørene i Under Dusken. Ramen er Japans svar på lapskaus, hvor man tilsetter det man vil ha, og Lyche klarer å gjøre det til et godt måltid. Matspalten har allerede skrevet om hvordan opplevelsen av nudler, egg og 80 liter kraft på Lyche faktisk var. Ramenhelg på Lyche er dessverre over for denne gang, men dersom du ikke fikk det med deg, eller ikke fikk plass, bør du prøve å lage disse selv. Denne ramenen er vel verdt arbeidet. Matspalten utfordrer deg til å lage bedre ramen enn det Lyche klarte! Tar du den? For oppskriften på Lyches hjemmelagde nudler og kyllingkraft kan du besøke underdusken.no. Her kan du også lese om hvordan opplevelsen av nudler, egg og 80 liter kraft på Lyche var.

Morofakta: Ramen er ikke en japansk rett, men oppsto først i Kina på 1600-tallet. Retten har i nyere tid blitt en populær del av japansk matlaging.

Soyaegg

Ingredienser:
1 romtemperert egg
1,5 ss soyasaus
1,5 ss mirin
Is til avkjøling

Fremgangsmåte:
1. Kok egget i 7 minutter, og legg det i et isbad i 15 minutter.
2. Skrell egget, legg det i en beholder og dekk det med vann.
3. Hell i mirin og soyasaus i beholderen.
4. La egget stå i kjøleskapet i lake i to dager.

Langtidsstekte tomater

Ingredienser:
1 tomat
1 ss olivenolje
En klype salt
En klype pepper

Fremgangsmåte:
1. Kutt av enden på tomatene.
2. Kutt tomatene i tre like brede skiver.
3. Dryss olivenolje, salt og pepper over skivene.
4. Legg tomatskivene på et stekebrett og pensle olje på skivene.
5. Stek i tre timer på 110 grader.

Vårløk- og ingefærolje

Ingredienser:
1 liter nøytral olje
200 g ingefær
4 stk vårløk
3 stk hvitløk
1 ss fennikelfrø

Fremgangsmåte:
1. Kutt ingefær og hvitløk i skiver, samt vårløk i tommellange deler.
2. Tilsett grønnsakene, fennikelfrøene og oljen i en kjele på middels varme i 10–15 minutter.
3. Ta kjelen av platen, og avkjøl oljeblandingen i en halvtime.
4. Sil blandingen slik at du sitter igjen med oljen.

TØMMER SKÅLEN: Godt i munnen og kommer til å bli slurpet helt ned til bunnen.

HELGEKOS: Et nydelig måltid laget av flinke kokker på Lyche.

KRAFTIG: Et godt måltid på fyldig kraft.

GODT HUMØR: Simen Iversen (t.v.) og Kristian Jervan lagde både god mat og god stemning på Lyche sitt kjøkken.

HJELP: Denne gangen har profesjonelle laget maten.

Ibelin, en nytenkende dokumentar med animasjon

Ibelin er en utradisjonell dokumentar som har gjenskapt livet til Mats Steen. Under Dusken har intervjuet produsenten, én av animatørene og to som har sett filmen.

TEKST: Henrik Roestad | FOTO: Matias Straume Mørland | ILLUSTRASJON: Kian Nouri

For mange var NRK sin sak i 2019 det første møtet de hadde med Mats «Ibelin» Steen, gameren som hadde den alvorlige muskelsykdommen Duchennes muskeldystrofi og døde i 2014. Han ble bare 24 år gammel. Nå har det blitt laget en film der filmskaperne har gjenskapt karakteren til Mats, Ibelin Redmoore, i *World of Warcraft* (*WoW*) med animasjon.

Ingvil Giske er produsent for den prisbelønte filmen *Ibelin* som kom ut på kino 8. mars, og hun har nylig vunnet Edith Carlmar-prisen. Edith Carlmar-prisen deles ut årlig på Kosmorama til profesjonelle kvinnelige filmarbeidere i Norge som har vist integritet, uredd evne til nytenkning og vilje til å bryte grenser.

Hun har en ro over seg, slik som man har etter å ha vært i bransjen lenge. Hun startet som regissør og så gikk over til å bli produsent. Hun har produsert hovedsakelig dokumentarer og begynte i produksjonsselskapet Medieoperatørene i 2011 som produserte filmen.

–Jeg har tidligere jobbet med Benjamin Ree (regissøren, journ.anm.) på *Kunsteren og Tyven*, som var et godt samarbeid. Spørsmålet var om *Ibelin* ville gjøre seg bra som en film, og vi ville ikke lage en intervjufilm.

Produksjonen startet i 2020

Ibelin blander flere visuelle uttrykk. Den blander opptak, *WoW*-animasjon, 2D-animasjon og intervjuer for å fortelle historien om Mats Steens liv i den fysiske og digitale verdenen. Giske forteller at de har fått veldig positiv respons på den 2D-animerte sekvensen i filmen.

De ville bruke animasjon for å kunne gjenskape Mats digitale liv. Med filmen håper de at de kan tilby et nyansert syn på spilling.

–Jeg er ikke gamer, og det å jobbe med denne filmen har nyansert mitt syn på spilling. Nettbruk generelt, men spesielt spilling, er som regel omtalt negativt, og jeg tror vi må se gråtoner. Filmen er ikke et argument for å spille mest mulig, men vi må nyansere måten vi prater om det på, sier Ingvil Giske.

Giske forteller at de har merket at det er spesielt mange pensjonister som kommer og ser *Ibelin*, fordi de ønsker å forstå den yngre generasjonen.

For å få laget filmen ville de bruke den visuelle stilen fra *World of Warcraft* til å gjenskape Mats Steens digitale liv, men da måtte de ha tillatelse fra Blizzard, skaperne av spillet.

– Det var ingen av oss som visste hva vi skulle gjøre hvis vi skulle anonymisere spillet, det vil si at man animerer uten at man kan koble karakterene til *World of Warcraft*-spillet. Det ville vi helst unngå, for det var viktig for oss å ha kontroll over filmen og kontroll over historien. Og ikke bare av egoisme, men av etiske grunner å ha kontroll over hvordan karakterene i spillet og hovedpersonen i filmen fremstår, forklarer Giske.

Nervepirrende visning

Etter at filmen var ferdig, skulle filmen vises til Blizzard for å få tillatelse til å bruke spillets stil i filmens animasjon, og da var filmen i grunnen ferdig.

–Det var veldig spennende. Vi hadde troen på at det skulle gå, men det var alltid risikoen for at de kunne si nei. Da vi så at de hadde tårer i øynene, skjønte vi at dette skulle gå bra, forteller Giske.

Videre forteller hun at det har vært krevende å jobbe med animasjon. Om man ombestemmer seg underveis, blir det veldig dyrt å animere på nytt.

Klippingen ble gjort over flere år av en dedikert klipper samt at regissøren også klippet. Én av grunnene det tok så lang tid, var at nesten alle hovedpersonene har en avatar. Filmen følger både avataren og denne personen, og de skal helst oppleves som én og samme karakter. Mange av dem som jobbet på *Ibelin*, hadde jobbet sammen tidligere på *Kunstneren og Tyven*.

– Det har vært en veldig fin og lærerik prosess. Én av gledene med dokumentarfilm er at du blir kjent med

LANG ERFARING: Ingvil Giske har jobbet i Medieoperatørene siden 2011 og i bransjen i tjue år.

GOD KRITIKK: De som har jobbet med Ibelin har blitt positivt overrasket over hvor populær filmen har blitt.

disse menneskene og får en ny måte å se verden på og folk som tenker annerledes enn en selv.

Giske påpeker at dette er mennesker som vi tar inn i offentligheten uten at de har bedt om det, så det er viktig at de føler seg riktig representert.

–Det tror jeg de gjør. Én av de fineste visningene vi har hatt, var den i januar. Da dro jeg og tre av vennene som spilte med Mats, til Blizzard sitt hovedkvarter og viste den helt ferdige filmen.

Rørende opplevelse hos Blizzard

Det ble en veldig rørende opplevelse. Giske tenkte at forhåpentligvis kunne vennene til Mats få ta selfies med utviklerne, men det ble omvendt. Utviklerne kom bort og ville ta selfies med dem, og de fikk snakket om ting som er viktig for dem som spillere.

– Det er en historie om håp og en film om tilhørighet. Mats er en veldig inspirerende person, og de som har jobbet på denne filmen, har blitt inspirert av Mats til å være litt flinkere til å spørre hvordan det egentlig går. For han var veldig flink til å ta vare på vennene sine, en unik evne til det, utdyper Giske.

Mats har klart rørt mange. Med et enkelt googlesøk kan man finne mange andre som har møtt Mats og forteller om sine minner med ham.

–Han var en utrolig fin kar, tror jeg, og jeg synes jo det å kunne ta arven hans videre er fantastisk. Han sa at han var redd for at han ikke skulle bety noe for folk, men nå betyr han enda mer for enda flere. Det er utrolig rørende og fint.

Giske har selv aldri prøvd å spille *World of Warcraft*, men regissøren har laget seg en karakter for å møte vennene til Mats inne i spillet. Hun forteller at animasjonen satt i spillet tok omtrent et halvt år å lage.

– Vi var tre animatører, men én som gjorde animasjonen og to som gjorde bakgrunner og lyssetting. De bodde i tre forskjellige byer, Stockholm, Kristiansund og Toronto. Og hadde aldri møtt hverandre før premieren.

– Jeg tenkte: «Jeg har vært en 17 år gammel jente!»

Ada Wikdahl er 2D-animatøren for *Ibelin* og studerer filmvitenskap ved NTNU. Hun hadde ansvaret for den delen av filmen der vi følger én av venninnene til Mats. Måten hun kom inn i prosjektet, var veldig tilfeldig. Etter å jobbet som lærer og som utdannet animatør kom hun over en annonse som så etter en som tegner som en 17 år gammel jente.

– Jeg tenkte: «Jeg har vært en 17 år gammel jente, det kan jeg!». Jeg svarte på annonsen og kom i kontakt med Medieoperatørene, som produserer filmen. De produserer dokumentarer, så animasjon var nytt for dem også.

Animasjon brukes som regel ikke i dokumentarer, og dette var en kjent historie i media for mange. Hun husker også at nettsaken til NRK fra 2019, som handlet om Steen, ble NRKs mest leste nettsak noensinne da den kom ut.

– Dokumentar er ikke en sjanger man forbinder med animasjon, for den er veldig «in your face» med at den er konstruert. Med en tegning ser man at det ikke er en ekte person, men i gjenskapelser er det skuespillere som spiller ekte mennesker. Det var bra at de var tydelig gjennomsiktige om at dette var konstruert og basert på loggede samtaler, forklarer Wikdahl.

Allerede intervjuet henne som Wikdahl skulle tegne

De hadde allerede intervjuet venninnen Lisette Roovers (28). I spillet heter hun Rumour og er en del av Starlight, som er «guildet» Mats var en del av. Et guild er en gruppe mennesker som deler samme interesse, spiller sammen og ofte er sosiale i tillegg. Starlight er et rollespill-guild, som vil si at de spiller ut historier sammen inne i *WoW*.

Wikdahl ble gitt mange bilder av det venninnen hadde tegnet og laget. Hun fikk høre et helt intervju på fire-fem timer og forteller at det var veldig gøy å bli kjent med henne.

– Animasjonen ble fem minutter lang, fra alt det materialet. Jeg prøvde å høre etter visuelt språk, som «her kan vi tegne noe» eller «her kan vi animere en overgang der vi illustrerer det veldig bra».

Hun forteller at regissøren deretter klippet animasjonene sammen med intervjuet. Det hadde ikke Wikdahl noe kontroll over. Hun sier at det ble en fem minutters kortfilm der hun forteller Roovers' historie.

Wikdahl forteller at det var veldig stort å delta på den offisielle premieren på Colosseum kino

– Jeg fikk bakoversveis da jeg så den for første gang. Statsministeren var der og begynte å gråte.

SPENNENDE Å JOBBE MED: Ada Wikdahl har ikke jobbet med dokumentarer før, men tok utfordringen på strak arm.

ETTER VISNING: Studentene Julian Rein-Helliesen og Syver Anker Nicolaisen merket at de ble rørt over filmen og synes at den kan være en brobygger mellom generasjonene.

Utdannet i England

Wikdahl er utdannet i England og hadde et nettverk der. I Norge kjente hun ikke til bransjen noe særlig. Hun håper at erfaringen fra *Ibelin* sparker ned noen dører for henne. Det er ikke så enkelt som man skulle tro.

– Problemet er at alle har sett *World of Warcraft*-animasjonene, så når jeg nevner at jeg har gjort animasjon på *Ibelin*, så tror alle at det er den animasjonen jeg har gjort. Det er nemlig en liten del, som skiller seg fra resten av filmen som jeg har gjort.

I motsetning til *WoW*-animasjonene, der de var veldig bundet til å gjenskape scener veldig korrekt slik det ser ut i spillet, hadde hun friere tøyler følte hun.

– Mine føringer var «tenk at du er 17 år og litt forelsket i Mats Steen i *World of Warcraft* og sitter og tegner den fantasy-verdenen på kvelden». Det var overraskende fritt til å være dokumentar. Jeg er mest vant med reklame og infofilm. Da er det sånn at «her er budskapet», så skal man bruke to minutter på å formidle noe konkret.

Det var mye som skulle testes

De animerte mye mer enn de fem minuttene som man kan se i filmen. Til sammen tok det henne et halvt år med tegning.

– Det var en del ting jeg ville teste, som «er dette en bra vinkling?» og «er dette her en spennende del av intervjuet?». Og så måtte jeg finne ut av stilen for animasjonen.

Ibelin har allerede vunnet to priser på Sundance-festivalen. Wikdahl har fått høre at hennes innslag var et friskt pust i filmen. For ellers er det mye arkivfilm og *WoW*-animasjon, så 2D-animasjonen skiller seg tydelig ut.

– Det er jo litt det som er bra med filmen: at den er laget for både dem som har et forhold til spillet og for folk som ikke har noe forhold til det.

Ble overrasket over hvor rørt jeg ble

NTNU-studentene Syver Anker Nicolaisen og Julian Rein-Helliesen studerer henholdsvis filosofi og drama og teater. De har begge sett *Ibelin*.

– Jeg ble overrasket over hvor rørt jeg ble. Den var mye sterkere enn forventet, og jeg gråt mye, deler Nicolaisen.

Ingen av dem har spilt *WoW* selv, men de har spilt med venner over nett.

– Mange vet lite om online gaming og har som regel fordommer. Film kan bidra til å knuse den type fordommer, forteller Rein-Helliesen.

Han fortsetter:

– Hver gang de byttet vekk fra spillverden, ville jeg tilbake dit, for spillverden det var der man fikk vite hvordan Mats egentlig var som person.

Studentene er ikke i tvil om at de vil anbefale filmen videre.

– Det sterkeste var delen med moren og sønnen med autisme, der Mats hjalp dem med råd. At han bidro til at de fikk et bedre forhold og ble en slags farsfigur, sier Nicolaisen.

Studentene forteller at de opplever filmen som veldig ekte og autentisk. De sier at man virkelig blir dratt inn i filmen og får en veldig dyp forståelse. UD

En reise gjennom ild, parker og helvete

Vi har utforsket et utvalg av byens nåværende kunst på tre ulike lokasjoner.

TEKST: Kjersti Eline Stuen | FOTO: August Carlsen Grøstad

Rett rundt hjørnet fra Trondheim folkebibliotek finner vi Kunsthall Trondheim, hvor du kan oppleve mye kjekt innen samtidskunst. Deres nåværende utstilling, *Tongues of Fire*, er et sammensurium av ulike verk, historier og mennesker.

– Vi bestemte oss for å se på hvordan ild har påvirket Trondheim og bygge utstillingen videre fra det, forteller direktør Adam Kleinman for Kunsthall Trondheim.

Hun forklarer at byen har sett utallige bybranner. Selve bygget som Kunsthallen er i, var også opprinnelig en brannstasjon.

Med dette i tankene samlet institusjonen verk fra 13 ulike kunstnere som har møtt på brann, enten personlig eller som en konsekvens av globale utfordringer.

For å knytte seg enda nærmere byen har Kunsthallen lånt flere historiske gjenstander fra Nidarosdomen.

– Med disse gjenstandene favner vi rundt 1000 år med byhistorie. Du kan se hvordan brann påvirker materialer, noe som også preger flere av kunstverkene, sier Kleinman.

Tragedie som opphav

Et slikt verk finner vi i første etasje. En sotete bokhylle og et fotografi av et forkullet hjem utgjør et mektig syn. Dette er arbeidet til den finske kunstneren Anna-Kaisa Ant-Wuorinen.

– Dette verket viser et slags minnearbeid. Bokhyllen er hentet fra hjemmet til kunstneren som brant ned mens hun fortsatt sørget over sin avdøde ektemann Eero, forteller kurator Katrine Elise Agpalza Pedersen.

Verket med navn «Homage to Eero» viser prosessen av å omforme aske til kunst.

– Det viser hvordan noe mørkt kan bli til en styrkende opplevelse, sier Agpalza Pedersen.

Fiksjonell dokumentasjon

På motsatt side av bokhyllen, finner vi verk av Walid Raad. Med en libanesisk far og en palestinsk mor fremhever kunsten hans ofte Libanons historie, særlig den 15 år lange borgerkrigen.

– Han skaper fiksjonelle fortellinger som tar for seg ulike perspektiv på historie, traumer og minner, sier Kleinman.

Med oppdiktede karakterer presenterer han godt dokumenterte, konstruerte historier med hjelp av kunst. Her skal du holde tungen rett i munnen for å skjønne hva som er virkelig, ifølge Kleinmann.

I denne utstillingen får vi se et maleri malt av en palestinsk kunstner og notatbøker fra en bombeekspert som har fokusert på orientialske tepper.

– Kunstneren utforsker ikke bare fortellinger, men også hvordan vi forteller, sier Kleinman.

Krig, klimakrise og kunst

Videre forklarer Kleinman hvordan ild kan knyttes opp mot mange felt.

– Både klimaforandringer og krig kan kobles til varme med henholdsvis brenning av olje og bombeangrep, sier han.

I underetasjen stilles «Flare (Oceania)» ut. Datasimuleringen ble opprinnelig vist under FNs klimakonferanse i 2021. Kunstneren bak verket, Johan Gerrard, har utforsket hva klimaendringenes flagg er.

Krig og klima er temaer som flere av kunstverkene er innom.

– Dette er utfordringer som kun kan løses globalt. Noe som denne utstillingen forsøker å gjøre, er å fremme det å tenke globalt og bygge internasjonal sympati, sier Kleinman.

Å vise uten autoritet

I underetasjen henger et veggteppe vevd av Hannah Ryggen i 1958. Dette ble skadet i terrorangrepet i 2011, men har blitt reparert i ettertid.

I samme etasje vises Agnieszka Kurant, en polsk kunstner som har kjøpt verk lagd av andre kunstnere for å smelte dem sammen til noe nytt. Dette stilles ut sammen med verkenes ekthetsbevis.

– Det setter spørsmål med kunstverks opphav samt tar opp at kunst blir en handelsvare, sier Kleinman.

Flere av verkene i utstillingen har mye til felles. Samtidig understreker

GJENNOMFØRT TEMATIKK: Kurator Katrine Elise Agpalza Pedersen ved Kunsthall Trondheim snakker varmt om utstillingen.

ILDMØTE: Fortid og nåtid møtes i branntematikken.

VARIERT INNHOLD: Adam Kleinman og Katrine Elise Agpalza Pedersen ved Kunsthall Trondheim har mye å fortelle om kunsten.

BRENT BOKHYLLE: Utstillingen viser hvordan brann kan påvirke mennesker.

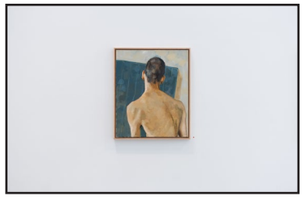

ESSENSIELT: Cathrine Hovdahl Vik ved Kjøpmannsgata Ung Kunst mener at kunst er en nødvendig del av livet.

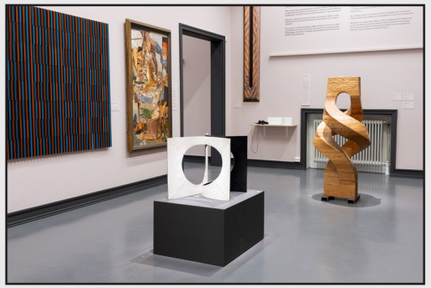

SAMLING I SENTRUM: Anna Kvitka ved Trondheim kunstmuseum forteller at de har over 6000 verk i samlingen.

Kleinman at hvert verk har sitt eget univers.

Kleinman sier at de ikke ønsker å forklare for mye av kunsten overfor publikum.

– Vi vil introdusere disse historiene, men ikke styre publikums tanker. De skal kunne komme med egne erfaringer og historier. Det er som et leirbål hvor alle kommer med sine fortellinger.

Smakstest av chilisaus

Det er flere arrangementer som skal skje mens verkene er utstilt i Kunsthall Trondheim .

– Vi har mye gøy og variert i vente, forteller programansvarlig Joe Rowley.

Produsent Kaja Grefslie Waagen sier seg enig.

De gleder seg blant annet til å samarbeide med Nidarosdomen med omvisninger i kirkens arkiv og verksted.

I tillegg planlegger de et symposium hvor studenter fra Kunstakademiet i Trondheim skal presentere forskning og tanker rundt utstillingen. På et annet arrangement skal en skillingsvise om bybrannen i 1681 bli fremført for første gang siden 1600-tallet.

– Vi skal også arrangere en smakstest av chilisaus som blir et vekslende intervju mellom meg og Gulating på Sellanraa. Jeg er ikke så god med sterke krydder, så vi får se hvor lenge det varer, forteller Rowley og ler.

Det er også mulig å oppleve varmen på nært hold. I samarbeid med Havet blir det sauna for alle som vil.

– Kunsten kan i stor grad snakke for seg selv. Vi er interessert i å åpne utstillingene på andre måter enn å kun høre på kunstnersamtaler. Om vi får blandet inn andre disipliner, blir det mye mer interessant og spennende, sier Rowley.

– Vi kan ikke bare være en kunsthall, vi må være en kulturhall.

Dronningen, gress og usynlighet

Du trenger ikke gå langt fra Trondheim Kunsthall før du ankommer Kjøpmannsgata ung kunst. En fasade med flere vinduer og grå murstein møter deg. Klarer du å komme deg forbi blikket til skulpturen som henger over inngangen, kan du oppleve ti ulike utstillingsrom.

Akkurat nå er det tre ulike utstillinger innenfor dørene *Park, From behind* og *Mellom rom.* Den sistnevnte viser monotypier og litografiske trykk skapt av dronning Sonja og kunstner Håvard Homstvedt. Her blir romlige elementer vist med farge og komposisjon i fokus.

From behind er på sin side en samling av malerier hvor motivet er fremstilt bakfra. Den norske kunstneren Endre Aalrust fanger følelsen av å være synlig og usynlig på samme tid. Sauer, rumper og kameleoner får alle sin plass her.

Til slutt har vi *Park*, et verk av Per Stian Monsås og Mishi Foltyn som fyller et helt rom med gress.

Kunstnerisk leder Cathrine Hovdahl Vik observerer at noen folk dukker opp flere dager i uken for å bare sitte eller lese i denne parken.

– Vi får se at publikum er i kunsten, noe som kan være rørende i en travel hverdag.

Installasjonen tar opp et helt rom i lokalene.

Hun forteller også at flere kommer for å se hva dronningen holdt på med.

– Dette skaper en inngang til kunsten for mange og gjør at vi får inn et nytt publikum.

Alle tre utstillingene blir stående frem til 7. april.

– Jeg synes at dynamikken i huset er utrolig fin, forteller Hovdahl Vik.

En plass for alle

Kjøpmannsgata ung kunst holder åpent syv dager i uken med gratis inngang. Deres visjon er å gjøre kunst tilgjengelig for alle.

– Kunst er en nødvendig del av livet. Man skal ikke måtte jakte etter riktig åpningstid eller en pris, derfor har vi åpent hver dag og gratis inngang, sier hun.

Hovedfokuset deres er å vise frem yngre kunstnerskap, altså kunstnere som er tidlig ute i sin karriere.

– For at dette skal skape interesse og oppmerksomhet, viser vi ofte en blanding mellom etablerte kunstnere som allerede har et publikum og nyere kunstnerskap som kan oppdages, sier hun.

Håpet er at dette vil være gunstig for de yngre kunstnerskapene.

I tillegg vises som regel flere utstillinger samtidig.

– Da kan alle finne noe som treffer.

Fra helvete til interiørdesign

Rusler du videre mot Nidarosdomen, kommer du straks til Trondheim kunstmuseums hovedbygning. Her er det nok en murfasade og en småskummel statue. Klarer du å komme deg forbi den utmagrede ulven og opp trappen, er du på rett sted.

I første etasje står samlingsutstillingen *Å lære av kunstneren.*

– Museet har invitert kunstnere som medkuratorer og latt dem lete frem verk fra magasinet, forteller kommunikasjonsansvarlig Anna Kvitka for Trondheim kunstmuseum.

Verkene har blitt fordelt på elleve rom med ulike tema.

«Helvete», «Fullmåne i bevegelse» og «Interiører og hvordan det brukes» er navn på noen av rommene. Kvitka røper at museet har over 6000 verk i samlingen sin. De har lett mye frem.

Et annet rom har fått tittelen «Ustabil».

– Dette er et svært dynamisk rom, forteller Kvitka.

INGEN HVILE FOR SYNET: Her henger kunsten på kunst.

OKSYMORONSK STEMNING: Det er stor kontrast mellom kunstverkene samlet under samme tema.

Det som stilles ut her, tåler nemlig ikke å stå ute over en lengre periode. Noen er sensitive overfor lys eller laget av spesielt skjørt materiale.

– Her har vi jobbet mye med egen samling, sier Kvitka.

En øyeåpnende opera

Går vi opp i andre etasje, venter en annen utstilling oss. *How to (Re)Pair my Grandmother's Basket* av Anawana Haloba er en eksperimentell opera som er vanskelig å begripe.

– Deltagelse er en viktig del av verket. Det må rett og slett oppleves i sin helhet, sier Kvitka.

Operaen blander flere musikktradisjoner, blant annet fra Sør-Afrika og Zambia.

– Den snakker mye om å reparere forholdet mellom vesten og tidligere kolonier, og om sympati for de andre, men også om røtter, forfedre og tradisjoner. Kurven blir et objekt, som er felles for alle kulturer, sier Kvitka.

Å grave i samlingen

På Trondheim kunstmuseum sin andre lokasjon, Nedre Elvehavn, vil det åpne en ny utstilling i april. Her skal ulike verk av den norske maleren Håkon Bleken stilles ut.

– Vi har et ansvar for å forvalte og formidle kunstgaven Håkon Bleken. Dette skal vi nå gjøre i *Vinden stryker natten vekk*, sier Kvitka.

Planen er at verkene skal skiftes ut iblant slik at de får vist så mange verk som mulig.

– Dette blir nok en dynamisk utstilling.

I tillegg vil de vise mer av hvordan konservatorene jobber med verkene direkte.

– Vi ønsker å åpne bakdøren og føre publikum litt bak kulissene, forteller Kvitka.

Sang og dans i nær fremtid

Ellers blir museets år preget av mye musikk og dans. De har flere arrangementer og fremføringer i mai.

– Vi skal blant annet få besøk av flere grupper med musikere og dansere, som skal gå rundt i museet og improvisere, sier Kvitka.

Under utstillingsåpningen av *Mellom mennesker* av Else Hagen blir det også fokus på dans.

– Det blir et samarbeid med et dansekompani fra byen. Vi ønsker også å invitere publikum til å tolke utstillingene selv, sier hun avslutningsvis. UD

MARIE BACHKES REISELEGAT FOR UNGDOM

Frist for søknader fra ungdom hjemmehørende i Trondheim og omegn om stipend til reise og opphold i utlandet for videreutdanning og/eller erverv av erfaring som kan anvendes hjemme i nærings- eller annen virksomhet, er 10. april 2024.

Nærmere opplysninger om muligheter, betingelser og begrensninger samt søknadsskjema finner du på reiselegatet.no

Lær å strikke
øl-vott til påskelekene

Sol, raske briller, afterski og ikke minst påskeferien nærmer seg med stormskritt.

TEKST OG FOTO: Jenny Hanssen

Hva er vel bedre enn å ta med seg en øl-vott som lar deg være ute i sola med en kald pils eller brus hele dagen? Sett av en dag eller to, samle noen venner med noe godt å spise eller drikke, og ta fatt på denne relativt enkle votteoppskriften. Denne votten er et must å ha til de årlige påskelekene med familie og venner.

Du trenger enten rundpinne eller strømpepinner i 4,5 mm. Det er i tillegg en fordel å ha en ekstra pinne for montering og en nål dersom du velger å sy med maskesting. Til garn trenger du to nøster med fritidsgarn fra Sandnes garn (eller tilsvarende garn som kan toves.).

1. Legg opp 36 masker på en 4,5 mm rundpinne eller strømpepinner. Strikk rundt og rundt i glattstrikk til arbeidet måler 13 cm. Bruk «magic loop»-teknikken dersom du strikker med rundpinne.

2. Nå skal halvparten av maskene settes til hvile, og det skal legges opp nye masker slik: Sett de 18 første maskene på runden til hvile på en annen pinne eller en tråd, og legg opp 18 nye masker. Det strikkes nå frem og tilbake i glattstrikk (vrang på vrangsiden og rett på rettsiden) til hele arbeidet måler 48 cm. Dette inkluderer den delen du strikket i starten.

3. Fordel de 36 maskene øverst på arbeidet på to pinner og plukk opp de 18 maskene du la ut i begynnelsen. Brett arbeidet som på bildet: først én gang inn mot midten fra langsiden og så én gang til over på den korte siden. Det er de to pinnene som ligger i midten som skal strikkes sammen og felles av. Dette gjøres enten med maskesting eller ved montering sammen med usynlig søm. Gjør det samme med de to endene som er igjen.

BRETT INN PÅ LANGSIDEN: Når det er strikket totalt 48 cm, skal arbeides brettes slik.

SY SAMMEN DE TO PINNENE SOM LIGGER INNERST: Det finnes mange ulike teknikker for å gjøre dette, men jeg liker å bruke maskesting.

4. Nå skal det plukkes opp masker ved bunnen av votten slik: Plukk opp 36 masker på både den innerste og den ytterste delen som på bildet. Strikk disse maskene sammen over til en pinne slik at du har 36 masker. Strikk en runde over alle maskene med «magic loop» eller med strømpepinner før fellingen begynner.

5. Slik feller du:

Runde 1: Strikk syv masker, fell ved å strikke to rett sammen til rundens begynnelse.

Runde 2: Strikk seks masker, så to rett sammen til rundens begynnelse.

Runde 3: Strikk fem masker, så to rett sammen til rundens begynnelse.

Fortsett slik med minsking av antall masker du strikker mellom hver runde til du har totalt fire stykker igjen på pinnene.

6. Når det er fire masker igjen (to på hver pinne), bryter du garnet og strikker rett gjennom hver maske, for å så dra tråden gjennom masken etter at den er strikket for å felle av de siste maskene. Fest den løse tråden på innsiden av arbeidet.

7. Sleng votten i vaskemaskinen på 40 grader med litt ullsåpe for å tove den. Det kan hjelpe å tove den med et håndkle eller en bukse for å få mer friksjon. Og vipps, så har du en ølvott!

PLUKK OPP 36 MASKER PÅ BUNNEN: Slik plukkes maskene opp på bunnen før antallet halveres ved å strikkes sammen på en pinne.

ETTER TO DAGER: Med god strikk og godt selskap har du forhåpentligvis noe som ser omtrent ut som dette.

DADAISME, FUCK-ASS-ANTREKK OG SINNE

RATTHEW vil at du skal bry deg litt mer om folk og litt mindre om penger.

TEKST: Mats Fosdahl | FOTO: Tiril Sofie Røstad

Det eksperimentelle pønkebandet RATTHEW har i løpet av et knapt år kapret samtlige hjerter med lidenskap for opprør og hat for det etablerte. Ved inngangen av mars 2024 besøkte de Samfundets egne Knaus – og en kan jo ikke da annet enn å ta en prat med dem.

– Jeg kunne ikke spille en drit, men jeg skulle bli med i band

Dette var første gangen for RATTHEW som band i Trondheim.

– Jeg og Samuel møttes på videregående for lenge siden på musikklinjen. Men så bestemte vi oss for å flytte til Oslo og starte band. Jeg kunne ikke spille en drit, men jeg skulle bli med i band, og det blir bra, forteller vokalist Wiktoria Krystyna Szmigiel.

Hun utdyper at hun og Samuel Dalheim, som spiller bass, ikke følte behov for trommeslager, men visste at de trengte gitarist. Det var da de møtte Andreas Thingstad på en fest.

– Bandet har vært et konsept i to til tre år, men det tok litt tid før musikken kom. Vi kunne ingenting til å begynne med, sier Wiktoria.

At RATTHEW ikke føler et behov for en trommeslager, kan man høre i musikken. De tar hyppig i bruk MIDI-programmering og syntese – resultatet er et unikt, egenartet pønkete lydbilde.

RATTHEW holder i stor grad til hos kultur- og aktivisthuset Blitz.

– Jeg vil si at det er et rede. Vi har blant annet øvingslokaler der fordi vi studerer musikk på forskjellige måter, og Blitz tok oss veldig godt imot da vi skulle spille vår første konsert. Fin plass å ta seg en pils, forteller Samuel.

Han utdyper videre om Blitz sin aktivisme og beskriver det som et samlingshus for likesinnede.

– Å spille på Blitz er litt som å spille hjemme i stua, sier Andreas.

Rat, som i RATTHEW

I slutten av januar ga RATTHEW ut deres debut-EP *Rat City*. Selvfølgelig må en jo da spørre: Er «RATTHEW» en blanding av Matthew og Rat?

DEN SISTE BRIKKE: Andreas spiller gitar i RATTHEW.

– Rat er kort for RATTHEW, sier Samuel.

EP-en ble gitt ut på plateselskapet Fysisk format, et plateselskap som RATTHEW signerte med i august 2023. Fysisk format spesialiserer seg i uavhengig og eksperimentell pønkete musikk og var derfor høyest på RATTHEW sin ønskeliste.

– Vi hadde laget en demo-EP og sendt den til diverse plateselskaper, og de hadde svart «dette er dritt». Og så gikk det et år, og vi innså at man ikke trenger et plateselskap. Vi innstilte oss så veldig på at vi ikke trenger noe plateselskap, men hvis vi kunne tenkt oss å signere med noen som helst: Fysisk format, sier Wiktoria.

Da RATTHEW spilte i Flekkefjord, ble de lagt merke til av en mystisk mann som sto i publikum og så forfjamset ut. Han fortalte dem i etterkant at konserten var bra og lurte derfor på hvorfor de ikke hadde sendt noen demo.

– «Hvem er du?», tenkte jo vi. «Hva er plateselskapet ditt?» «Det er Fysisk format», fortalte han, gjenforteller Wiktoria.

Med Fysisk format som støttespiller følte RATTHEW at de i større grad kunne utforske sitt uttrykk, og med ubegrenset kreativ frihet føler de seg støttet.

Dada-stil og fuck-ass-antrekk

Dadaist-bevegelsen som oppsto i kjølvannet av første verdenskrig er noe RATTHEW uttrykker at de kan identifisere seg med.

– Dadaistene gjorde narr av det som tidligere eksisterte. Vi ønsker å mikse sjangere, eksperimentere, sample og gjøre narr. Akkurat som dadaismen ønsker vi ikke å identifisere oss med en spesifikk sjanger eller bevegelse, forklarer Andreas.

Når bandet blir spurt om hva de liker best å sample, svarer de fort:

– Støy! Miljøstøy er bra, men det er for enkelt. Det er mer sånn at vi sitter på trikken og hører en stygg ringetone og tenker: «fyfaen dette er et riff». Jeg er veldig glad i dørklokker og ringetoner. En god latter skal du heller ikke kimse av, utdyper Samuel.

Wiktoria forteller at det ofte har seg slik at jo mindre mening det gir, jo bedre er det.

Hånd i hånd med et uforutsigbart lydbilde utsmykker RATTHEW seg med likeså eksentriske antrekk. Samuel forteller at stilen kommer sammen med miksing og matching.

– Jeg er veldig inspirert av subkulturelle ting. Vi har et uttrykk som heter «fuck-ass-fit». Man finner klær, tar det på og tenker «dæven, dette var stygt», forteller han.

De andre sier seg enige, og Wiktoria legger til:

– Mer er mer, sier vi.

– Du trenger ikke den jævla prisen

Ved spørsmål om forholdet mellom pønk og politikk ble Spellemannprisen, som nylig annonserte et samarbeid med Pepsi, til et samtaleemne.

– Spellemann har bevisst ønsket å bli sponset av Pepsi, som også sponser folkemord i Gaza. Ingen av de nominerte eller arrangørene har sagt en drit om det. Det er helt galt når de selv sprer sosialporno, men holder kjeft med én gang de har mulighet til å boikotte, sier Wiktoria.

Det er en ukultur at man heller vil holde kjeft og løfte sitt eget rykte, istedenfor å ta til handling og gjøre noe, mener de.

Samtidig som RATTHEW ønsker å leve av musikken og nå ut til flere, er det helt greit for dem at de er litt uspiselige langs veien.

– Det bor seks millioner mennesker i Norge; du trenger ikke den jævla prisen, legger Wiktoria til.

RATTHEW fremhever at boikotten av Eurovision virker greit for de fleste, men faktumet at det sitter lenger inne når det gjelder Spellemann, beviser folkets ignoranse.

– Det som plager oss, er at ingen klarer å stå for det som de angivelig mener, når de faktisk har en påvirkningskraft og makt.

Å spre rotterøttene

I fremtiden vil RATTHEW «spre sine rotterøtter» og danne en større pønkefamilie i Norge.

– Jeg vil at når vi kommer ut med et album, så skal man ikke tenke «hva faen er dette?», men heller «jeg skjønner vibe-en», sier Wiktoria.

Til deres samarbeidspartneres skuffelse er RATTHEW dårlige til å planlegge – de liker å ta ting som de kommer.

– Først og fremst vil vi bare spille og bli kjent med folk, legger hun til.

Når de får spørsmål om om de har et budskap til verden, svarer Samuel:

– Gi mer faen. Vær staere. Gi og ta etter behov.

Andreas legger til at han mener man skal bry seg mer om folk og mindre om penger, før Wiktoria avslutter:

– Se andre og bry deg om andre. UD

SMINKE, KLÆR OG IKKE KLÆR: RATTHEW stiller alltid opp med nye antrekk og nye stiler.

Musikkhistorie:

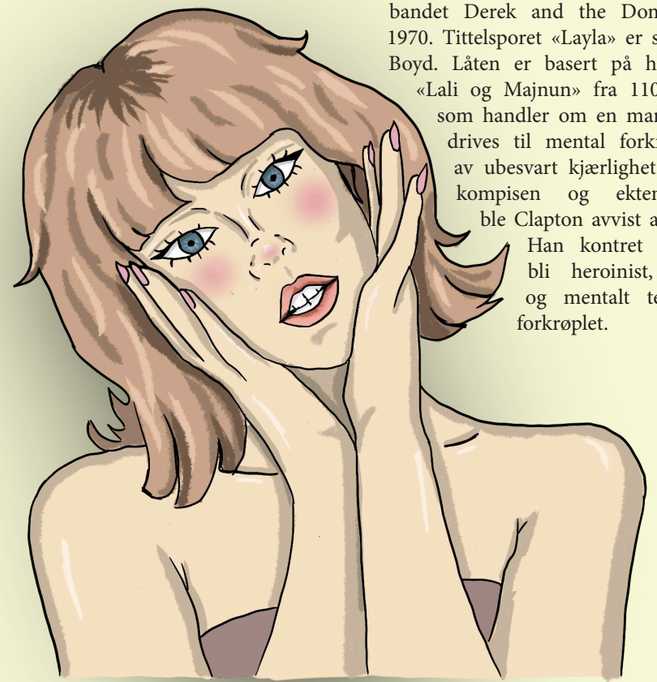
EN HYLLEST TIL KVINNEN SOM INSPIRASJONSKILDE

TEKST: Olaf Alexander Styrmoe | ILLUSTRASJON: Lea Lauvland Longva

Kvinnedagen er passert. Jeg burde skrevet en hyllest til rockedamer. Det får bli neste gang. Denne teksten handler faktisk om to kjente karers intense kamp om en kvinne.

60-tallet representerte noe nytt i London. Kortere kjoler. Seksuell frigjøring. Kvinnelig løsrivelse. Pattie Boyd befant seg i stormens øye – med alles øyne på seg. Hun arbeidet som modell og fikk i 1964 en rolle i Beatles første spillefilm *A Hard Days Night*.

Gitarist George Harrison falt langflat allerede på settet. Han var keitete sjenert, så manageren orkestrerte første deit. Før de giftet seg, hadde han allerede skrevet «I Need You» til henne. I løpet av ekteskapets ni år ble Boyd hyllet i såkalte harrisongs. «Something» er tidenes mektigste kjærlighetslåt, mente Frank Sinatra.

Boyd utviklet unektelig Beatles. Hun introduserte bandet til India og meditasjon. Der røyket de i hvert fall nok dop. John Lennon forlot sin første kone og ble sammen med Yoko Ono. Harrison ble varig surrete av all syren.

Spilte om kapp i to timer

Cream's gitarist «Eric Clapton spiller som Gud» stod tagget på hushjørner i London. Han ble en slags musikalsk bestekompis av Harrison. Clapton spilte inn «While My Guitar Gently Weeps» på *The White Album*. Låten er mulig den viktigste Harrison komponerte. Clapton var ubehjelpelig forelsket i bestekompisens kone. Clapton stiftet bandet Derek and the Dominos i 1970. Tittelsporet «Layla» er skjenket Boyd. Låten er basert på historien «Lali og Majnun» fra 1100-tallet, som handler om en mann som drives til mental forkrøplelse av ubesvart kjærlighet. Foran kompisen og ektemannen ble Clapton avvist av Boyd. Han kontret med å bli heroinist, fysisk og mentalt terminal-forkrøplet.

Noen år senere inviterte Clapton seg selv hjem til gitar-off hos Harrison. Legenden, fortalt av Boyd selv, skal ha det til at de to kamphanene spilte om kapp i to timer. Uten ett ord. Det er en stilltiende enighet om at Clapton vant, til tross for å ha vært vanvittig ruset.

I 1974 forlot Boyd sin ektemann. Harrison hadde en affære med Beatles-trommis Ringo Starr sin kone. I mellomtiden hjalp Harrison Clapton med å bli rusfri. Spoiler: Clapton giftet seg med Boyd. Men før den tid rekker hun å deite Rolling Stones' vokalist Mick Jagger og gitarist Ronnie Wood.

Livet på utstilling

Clapton skrev også vakre ballader til sin kone. «Wonderful Tonight» er et høydepunkt. Boyd drakk, festet og ble hyllet og hatet om hverandre i ti år. Til slutt ble Claptons utroskap og notoriske narkomani uutholdelig. I 1989 skiltes de.

Boyd hadde vært i alle verdens land, men eide aldri eget pass. Hun fløy privat eller så ble hun påspandert. Livet endret seg drastisk uten de drikkfeldige rockestjernene. Men det gikk fint. Harrison og Clapton skværet opp og forble nære venner livet ut. Boyd er i dag en bejublet fotograf, kunstner og modell. I 2014 stilte hun ut livet sitt på Rockheim.

Nå har du noe å tenke på neste gang du føler kjærlighetslivet ditt er på utstilling i vennegjengen.

Musikkhistorie:

RONNIE SPECTOR:

EN ODE TIL ET MUSIKALSK IKON OG ET RÅSKINN AV EI DAME

TEKST: Tone Faber | ILLUSTRASJON: Tallak Lie

Som frontfigur i jentegruppen The Ronettes utfordret hun den uskyldige, jomfruelige standarden som var å finne i 1960-tallets jentegrupper. Med høye hårfrisyrer, tettsittende klær og tung sminke krevde de å bli sett – og det ble de.

Gruppen slapp hitlåten «Be My Baby» i 1964 og skrev seg umiddelbart inn i populærmusikkens historie med tykke blokkbokstaver. Senere har Ronnie Spector posisjonert seg som en viktig figur i musikkverdenen og en stor inspirasjonskilde for artister som Amy Winehouse og The Ramones.

I 1968 giftet hun seg med den kjente komponisten og plateprodusenten Phil Spector. Gruppen The Ronettes gikk kort tid etter i oppløsning. Noen år senere kom starten på en solokarriere. Det var låten «Try Some, Buy Some» fra 1971 som ble hennes debut, produsert av George Harrison og ektemannen Phil Spector. Ronnie Spector har opp igjennom årene også samarbeidet med blant annet Billy Joel, Jimi Hendrix og The Misfits, og turnerte med band som The Rolling Stones og The Beatles, for å nevne noen.

Fange i eget hjem

Fra sekundet hun giftet seg med ektemannen, ble livet hennes snudd på hodet. Ronnie gikk fra å være en selvsikker karrierekvinne til en fange i eget hjem. Phil Spector, som i 2003 ble fengslet for mordet på skuespilleren Lana Clarkson, utsatte artisten for daglig psykologisk terror og truet med å drepe henne om hun forsøkte å forlate ham. Ektemannen hadde blant annet hengt opp piggtråd rundt hele eiendommen, investert i vakthunder og gjemt alle skoene hennes for å hindre Ronnie fra å forlate huset. I tillegg til å holde konen fanget, hadde han også full kontroll over musikken til The Ronettes. Ekteskapet varte i syv år og resulterte også i en femten års lang kamp om rettighetene til musikken fra jentegruppens karriere. Selv har Ronnie sagt at hennes motivasjon aldri handlet om selve pengesummen, men heller om å vinne tilbake seg selv og sjelen hun hadde lagt i musikken.

Fikk musikken (og livet) tilbake

Til tross for stor motgang og en rekke dype traumer fra årene med Phil Spector har hun selv sagt at dette er noe som har gjort henne sterkere. Ronnie Spectors turbulente liv er preget av en vilje til å bryte grenser, å kreve plass, og å kjempe for seg selv og egen frihet. Å slå gjennom på 1960-tallet som kvinne med afroamerikansk, irsk og cherokee-bakgrunn kan ikke ha vært en enkel sak. I 2007 ble The Ronettes innlemmet i The Rock and Roll Hall of Fame og dermed foreviget som musikalske ikoner.

Etter Ronnie Spectors bortgang i 2022 rant hyllestene inn fra artister som Patti Smith, Keith Richards og Joan Jett. Det ryktes at en biografisk spillefilm om hennes liv nå er i planleggingsfasen, med ingen ringere enn Zendaya i hovedrollen.

Ariana Grande

– eternal sunshine

Dronningen av pop er tilbake! Med sitt syvende album er Ariana Grande tilbake med ny musikk. Denne gangen med mindre popstjerne-tendenser og mer originalitet.

TEKST: Mille Eftang Meinich | FOTO: Republic Records

Ariana Grande har lagt fra seg den intense popstjernestilen, men det nye albumet er likevel fullt av melodiske segmenter som artisten har brukt før. Dette gjør at hun er tro til sin egen musikkstil og beholder sin status som popdronning.

Albumet består av kun 13 spor. Det er ett av Grandes korteste album, hvilket er positivt for lytteopplevelsen siden flere av sangene har tilnærmet likt lydbilde og tempo. Om man håpet på en skikkelig partylåt fra Grande på dette albumet, kan det hende man blir skuffet.

Gjennomgående er det et rolig tempo på albumet, men det er likevel veldig smakfullt. Alle sangene er tettpakket med tekst, og det er mange eksplosive følelser som blir uttrykt. Det er en blottlegging av følelseslivet hennes som ikke har vært like tydelig i hennes tidligere musikk.

Den første låten på albumet heter «bye», og dette er den mest «upbeat» sangen. Her er det tydelige disco-elementer, som gjør låten til én av de mest dansbare sammen med «yes, and?», sistnevnte tydelig inspirert av Madonna.

Låten som gir navn til albumet, «eternal sunshine», er dessverre også albumets antiklimaks. Den er melodisk og søt, men en ganske ordinær kjærlighetssang som man har hørt før. Albumet har gjennomgående mer melodisk vokal enn hennes forrige album, men vokalen er generelt for forsiktig.

«true story» derimot er en låt som byr på mer spenning. Med en melodi som leker i halvtone-spekteret, er dette en klar favoritt som byr på noen av de beste vokalene på albumet. Her dukker signatur-trekket til Ariana Grande opp, nemlig hennes whistle-notes i det lyse registeret. Disse lyse tonene som har blitt hennes kjennetegn, ser vi bare én annen gang på albumet, i «yes, and?».

«we can't be friends (wait for your love)» er låten som får tårekanalene til å åpnes. Med en tekst som sier «you got me misunderstood», kan låten både være den såreste kjærlighetssang og et stikk mot alle mediene som blander seg i Grandes privatliv uten å kjenne til hele bildet.

Det hele avsluttes med latteren hennes, som setter alt i en rørende og motiverende kontekst. Totalt er albumet et sammensurium av nydelig portretterte følelser, og ett av Grandes beste til nå.

Witch Club Satan

- Witch Club Satan

Med høye kneløft og rennefart banker de tre damene ut debutplaten på selveste kvinnedagen.

TEKST: Magnus Grande og Olaf Alexander Styrmoe | FOTO: Studio Tomb

Witch Club Satan ble unnfanget i teater og født uten nevneverdig musikalsk erfaring. Dette lille handikappet hindret aldri svartmetallbandet fra å sprinte opp på festivalscenen. Direkte fra krybben og debuten i 2022 har de kjørt glødende, lettkledde og blodige konserter på blant annet Øya, by:Larm, Tons of Rock og Roskilde.

De omtaler seg som feministiske hekser. Platen er spilt inn på en gammel gård i Tomb. Den trykkes i 666 eksklusive LP-er. Vi hilser til kreftene som gir kraft til denne ørekrøllende platen.

Lydbildet sparker oss tilbake til 90-tallet, og med Necrobutcher fra Mayhem i ryggen er dette kanskje ikke så rart. Feedback, tremolo-plukking og en saftig mengde vreng vitner om et renvasket svartmetall-album. Dette er musikere som klart setter pris på og forstår sjangeren. Hvert instrument fyller en klart definert og hensiktsmessig rolle: Kleives trommer er raske og kaotiske, Spjelkaviks gitar skjærende og Røisings bass tung og drivende.

Det lille vi kaller sologitar, er kløktig gjennomført. Man finner ikke unødvendige licks og cheesy shredding. Passende dissonans og skrikende bends støtter opp under den helhetlige støyen. Riffingen blir noe tørr og fantasiløs til tider, men albumet er så godt gjennomført at den etterlatte lytteopplevelsen er positiv.

Det er flere fordeler med kvinnelige vokalister. Vokalene opererer med en høy standard og bidrar til en oppslukende atmosfære. Vi merker at låtskriving er en sammensatt innsats. Det gir klarere kontinuitet mellom låtene. Albumet kan med andre ord nytes som individuelle stykker eller som hele kaken.

Trioen er et friskt pust i den manns-dominerte svartmetall-sjangeren. Oppdraget deres er mer lubbent enn å bare lage musikk. De represen-terer en bevegelse som bryter med konvensjonelle normer og vil invitere et bredere publikum til å nyte svartmetall og performance-art.

De posisjonerer seg til å fortsette å ryste grunnvollene i sjangeren de har valgt å annektere.

STRIPE

LILLE DØDHETTE

ILLUSTRASJON: Kian Nouri

ARKIV (2007)

Under Dusken www.underdusken.no NYHETER

To «Eli Hagen»-uhell på to dager

Med bare én dags mellomrom kjørte to biler utfor trappa foran Hovedbygningen på Gløshaugen.

BILISME

TEKST: BJØRN ROMESTRAND
romestra@underdusken.no

INGEN RULLETRAPP: Begge bilene fikk problemer da de forsøkte rulle ned trappen foran Hovedbygningen på Gløshaugen. *(Foto: Arne Asphjell, NTNU Info)*

Onsdag for to uker siden tok en drosjesjåfør fra Norgestaxi en «Eli Hagen». Han kjørte en svart Passat ned trappa foran Hovedbygningen på Gløshaugen. To dager senere var en rød Ford på vei ned samme trapp.

Til Adresseavisen sier Robert Kirknes i bilbergingstjenesten Viking at det ikke er uvanlig å kjøre ned trappa, og har for øvrig forståelse for at bilførere som ikke er godt kjent i området kan ta feil av trappen og veien.

– Når du kommer fra oversida er det ikke godt å se trappetrinnene. Du ser bare veien på nedsida, så er du ikke så kjent er det fort gjort å kjøre i fella.

Ingen av bilene pådro seg betydelige skader som følge av uhellene.

Eli Hagen, Carl Ivar Hagens kone, fikk stor medieoppmerksomhet da hun en novemberkveld i 2001 kjørte ned trappa på Slottsplassen. Etter å ha sluppet av ektemannen, som skulle på den årlige middagen for stortingsrepresentantene, var hun litt for ivrig etter å komme seg hjem.

«Jeg glemte helt at det var en trapp nedenfor Slottet. For meg så det ut som en stor grå plass, og veien var umulig å se. Så jeg tok feil og kjørte rett ned slottstrappen!» skriver Eli om episoden i selvbiografien *Elskerinne, sekretær og hustru*.

Rett før Under Dusken gikk i trykken kunne Adresseavisens nettsider melde at student Espen Bertelsen tok årets tredje «Eli Hagen»-stunt ned trappa utenfor Hovedbygget.

KULTURKALENDER

Det er påske, men det skjer ganske mye, sånn ellers.

SÅ SOM I HIMMELEN

Når? 20. mars og 4.–8. april
Hvor? Trøndelag teater
En kjærlighetshistorie om tilgivelse, samhold og aksept på Trøndelag teater. Musikalen er satt opp av Kay Pollak, Carin Pollak og Fredrik Kempe. Ja, fordi hva er ikke bedre oppvarming til påsken, enn noe himmelrelatert? Jeg tror også det egner seg etter påsken, jo fordi er ikke det litt hyggelig da?

GJENFORTRYLLET MOTE

Når? 22. mars, 18:00
Hvor? TKM Gråmølna
Denne fredagen møtes museumsdirektør Ingrid Lunnan Nødseth, klesdesigner Edda Gimnes og Morgenbladets eks-estetiker Ragnhild Brochmann. Sammen skal de diskutere kjolen *Emily Cinderella Dress* fra utstillingen *Gjenfortryllet*. Liker du mote, kunst eller estetikk? Da er dette midt i blinken.
PS: Estetikk er et ubeskyttet ord. Det vil si at denne begivenheten er noe for enhver.

GODZILLA X KONG: THE NEW EMPIRE

Når? 27. mars
Hvor? Trondheim kino
Det blir litt som århundrets boksekamp, bare at det er store monstre. *Godzilla x Kong* er en etterfølger av *Godzilla vs. Kong*. Man lærer seg mer om mysteriene som skjuler seg på Skull Island og finner kanskje ut hvorfor disse vesenene ble knyttet til menneskeheten for alltid.

TAYLOR SWIFT TAR OVER REALFAGSKANTINA

Når? 1. april, 12:00
Hvor? Realfagskantina og R1
Folkens, vi vet at det fortsatt er påskeferie, men dette kan man bare ikke gå glipp av. Taylor Swift tar over Realfagskantinen for en uforglemmelig lunsj. Etter endt konsert blir det sprørsmål og svar i R1, med vår egen kulturredaktør som programleder og ordstyrer. Bilder er ikke tillatt.

SESONGÅPNING: ROSENBORG – SANDEFJORD

Når? 1. april, 17:00
Hvor? Lerkendal stadion
Er dette sesongen hvor Rosenborg skal «ta oss tebake dit, ta oss tebake dit igjen»? Kampen endte 1–1 i fjor og er antakeligvis en av de kjedeligste kampene undertegnede har vært på, men du vet hva de sier: nytt år, nye muligheter.

SKREKKFILMDAG

Når? 3. april, 18:00
Hvor? Bodegaen på Samfundet
Gjenoppstå etter påsken med litt skvetting og letting! To filmer på en kveld? To skrekkfilmer i samme smell? Er jeg i himmelen eller skal vi si «hell»? Kulturutvalget viser *Re-animator* (1985) og *Blood and Black Lace* (1964) i Samfundets desidert skumleste festlokale.

PREMIERE: SALT-REVYEN

Når? 4. april, 19:00
Hvor? Verkstedhallen
Grunnskolelærerstudenter, sang, dans og humor? Må jo være årets beste kombinasjon. Kom til Verkstedhallen for en uforglemmelig og forhåpentligvis lærerik opplevelse.

ECSTATIC DANCE

Når? 4. april
Hvor? Havet arena
I ecstatic dance er det virkelig lov å være seg selv, mer enn de fleste vet. Her kan man utforske helt nye bevegelser innenfor trygge rammer. Det virker som dette er perfekt for deg som ønsker å erobre et hvilket som helst dansegulv, men ikke er helt sikker på egne ferdigheter enda.

FABRÄK PÅ HAVET

Når? 5. april
Hvor? Havet arena
Anton Gadegaard Dyrby og Sixten Pozsonyi Rasmussen, kjent som FABRÄK, inntar Havet for en uforglemmelig kveld. Med urokkelig energi og helt unike musikalske univers har duoen vunnet utallige danske hjerter. Nå er de klare for å hypnotisere det norske publikum.

KRYSSORD

Pandamat	↴	Ordentlig	Minister-kontor	↙				
↱								
Gåtur								
Notat								
↱					↰	Tropiske	Skli	↴
Linjefor.			Felemann			Føtter	Årlig	
Rop			Sjakktittel					
↱								
Snøtoppene		Jentenavn						Tynn
Slalåm		Energibyrå						
↳			Kalendergutt					
			Rapkollektiv					
Uforlikt						Album		
Kroppsdel						Surhet		
↳								
UD		Drink			Volummål			UD

Send inn løsningsforslaget til avisredaktør@studentmediene.no innen 19.03.2024 og vær med i trekningen av Under Duskens egne kryssordgenser!

TEKST: Halvor Elverum
FOTO: Pia Arentsen

JUVELER
DAHLSVEEN
en del av mestergull

Den originale NTH-ringen for sivilingeniører og sivilarkitekter finner du hos oss.
Rask levering!

Olav Tryggvasons gate 24, Trondheim
www.gullsmeddahlsveen.no
Tlf.: 73 52 58 06

KVISS

TEKST: Sara Løtveit og Kristoffer Ramsøy Fredriksen

1. Hvem ble knivstukket 23 ganger den 15. mars?
2. Hvilket land hører Påskeøya til?
3. Hva gjorde flagellantene i påsken?
4. Hvorfor skal du ikke - ifølge overtro - være tretten til bords?
5. Hva heter debutalbumet til DJ Broiler?
6. Hva skal tradisjonelt til for at noe kan kalles portvin?
7. Hvilken by ruver statuen Cristo Redentor over?
8. Hvilke tre personer gnager Lucifers tre munner på i Den Guddommelige Komedie?
9. Hvorfor varer ikke julen til påske?
10. Hvorfor ble krimboken Bergenstoget plyndret inat! kontroversiell?
11. Hvor mange egg spiser nordmenn i påskeuken?
12. På 40-tallet markedsførte Kvikk lunsj at den hadde samme næringsverdi som hvilken mat?
13. I hvilket år kunne man lese påskekrim på melkekartongen for første gang?
14. Hva er definert som første påskedag?
15. Hva heter kvinnen som er beryktet for å være Jesu elsker?
16. Hvor lenge varer ramadan?
17. Hva heter egentlig Erasmus Montanus i teaterstykket med samme navn?
18. Hvilken norske skuespiller var med på å vinne en Oscar i år?
19. Hva var bemerkelsesverdig med John Cena da han delte ut pris under Oscar-seremonien?
20. Når er det seriestart i Eliteserien?

Svar: 1) Gaius Julius Caesar, 2) Chile, 3) Fiskет seg selv, 4) For det var tretten til bords under det siste måltid, 5) The Begynning, 6) Den må bli lagd i Portugal, 7) Rio de Janeiro, 8) Brutus, Cassius og Judas, 9) For der imellom kommer fasten, 10) Fordi folk trodde det var en ekte hendelse på grunn av en rekkeme, 11) Cirka 21 millioner, 12) To brødskiver med smør og egg, 13) 1997, 14) Første påskedag er første søndag etter første fullmåne på eller etter vårjevndøgn, 15) Maria Magdalena, 16) 30 dager, 17) Rasmus Berg, 18) Trond Fausa Aurvåg, 19) Han var naken, 20) 1. april

HVA SKAL TIL FOR AT DU SKAL BLI FORRÅDT?

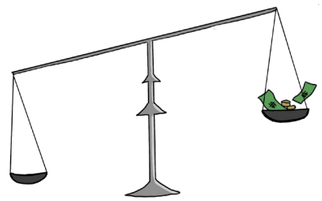
ILLUSTRASJON: Lea Lauvland Longva

0–5 poeng:

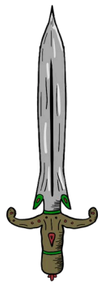
LYST: Det eneste som per nå står mellom deg og å bli lurt ut av 3,1 millioner kroner fra salget av et padelsenter, er at dine partnere ennå ikke har tenkt på muligheten.

6–10 poeng:

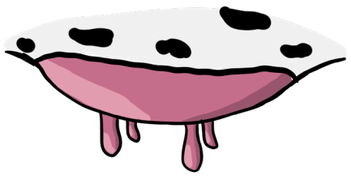
TRETTI SØLVMYNTER: Det hjelper ikke om du inviterer til tidenes middag, dersom du har hisset på deg nok romere skal det ikke store bestikkelsen til før du får spiker gjennom håndflaten.

11–15 poeng:

DEMOKRATISK USTABILITET: Du har kanskje utropt deg selv til gud, men det er ingenting 60 gamle menn med kniver ikke kan gjøre noe med. Heldigvis redder døden din republikken… i omtrent to år.

16–20 poeng:

KJÆRLIGHET: Du slenger deg ned i sofaen for å se kjæresten din kaste øks, gråte over spilt grøt og nappe patter på en gård satt hundre år tilbake i tid. I stedet for å bli stolt ender du opp med å se på at din utkårende gjør deg til hanrei (les: cuckold) i beste sendetid. Det er jo litt leit.

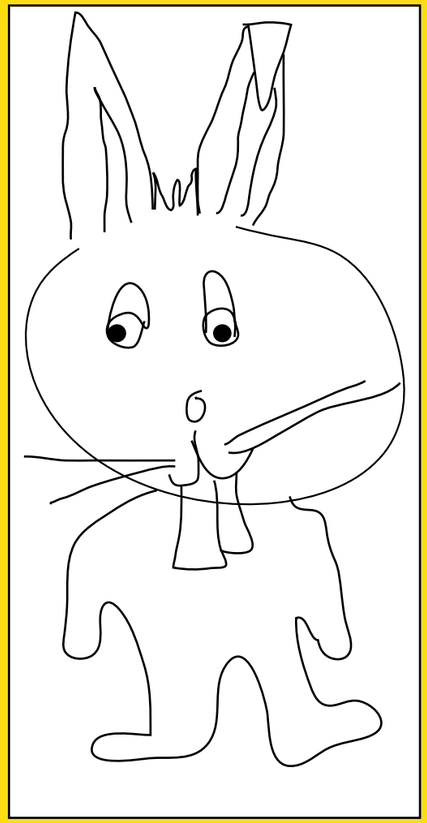
SPITPOSTEN

Registrerer...

…at det er fredag
…at fentanylfredag på Buran
…at fyyy faen det hitter
…at det er cavasøndag på 1. Påskedag
…at vi trenger mer jesus i spiten
…at heller jesus i spriten
…at Judas tar over herfra
…at han angrer
...at Dune 2?
…at Jesus er tilbake!
…at påskeegg og bacon
…at Jepser + vegetarianer = sant
…at musred er en kult
…at musred er kult
…at bare de interne i UD vet hva «musred» er, så det er naturlig at vi meddeler at «musred» betegner musikkredaksjonen i studentmediene.
…at nettmobbing burde gjenopptas
…at verden var et bedre sted med nettmobbing
…at folk bare dreper hverandre i stedet
…at det suger

Her kan du fargelegge din helt egne påskehare! Send inn din fargelegging til grafisksjef@studentmediene.no og vinn en gratis logo (kvaliteten kan variere) :)

PALMA DE MALLORCA-SØNDAG

Når? 24. mars
Hvor? Jerusalem
Vi befinner oss i Jerusalem og Judas har nettopp fortalt en over gjennomsnittet morsom vits, men før noen rekker å le kommer Jesus ridende inn til byen og alle går amok. Judas smiler gjennom tennene, men innerst inne er han fly forbanna på Jesus for at han alltid skal stjele oppmerksomheten når han gjør noe kult.

BLÅMANDAG

Når? 25. mars
Hvor? Verdensomfattende
Ja, Jesus kan gjøre vann til vin, men bakrusen er uunngåelig. Last night was a movie, but today I'm not feeling too groovy. – Peter fra Peterkirken.

JUDAS TAR AYAHUASCA

Når? 26. mars
Hvor? Fagland på Dragvoll
En historisk begivenhet.
PÅSKEHAREN VARMER OPP TIL HEMSEDAL MED AFTERSKI PÅ PÅSKEØYA
Når? 27. mars
Hvor? Påskeøya
Dette gir ikke helt mening, men syns Påskeharen fortjener litt plass hen også. David Guetta kommer.

PÅSKEHAREN VARMER OPP TIL HEMSEDAL MED AFTERSKI PÅ PÅSKEØYA

Når? 27. mars
Hvor? Påskeøya

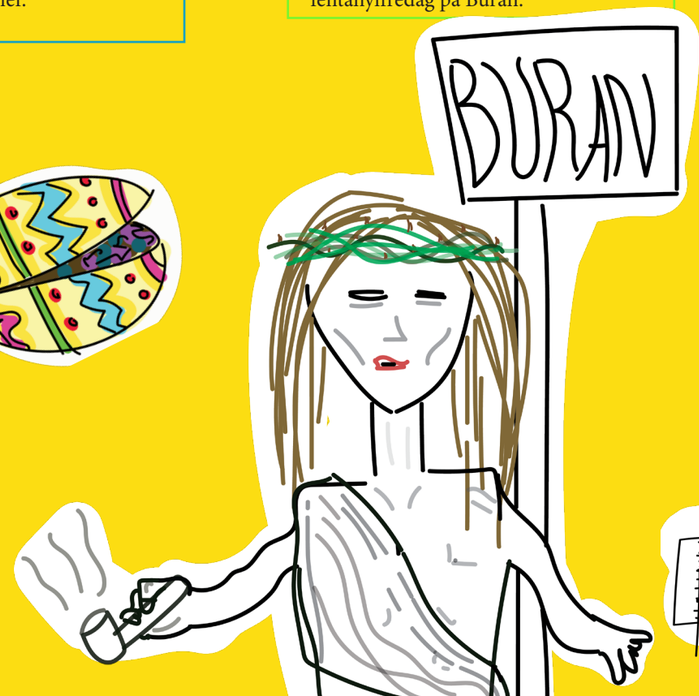
Dette gir ikke helt mening, men syns Påskeharen fortjener litt plass hen også. David Guetta kommer.

SKJÆRT TORSDAG

Når? 28. mars
Hvor? Jerusalem/Geilo/Cafe Dublin
Dagen det skjærer seg for alle, fordi hva hadde skjedd om folk bare ikke brydde seg om det Jesus sa? Hadde vi elsket hverandre, eller viktigere, hadde vi hatet hverandre? Jeg aner ikke, men Judas har drukket sånn 3 liter av vinen som var vann. Judas blir sur på Jesus og konsekvensene av raseriet blir fatale. «DU LÅ MED DAMA MI», «JUDAS FOR SYVENDE GANG I STUEN, HUN ER PROSTITUERT», «Ok, sorry Jesus, backer du å ta en sigg i hagen?», «Sure», *Judas ler ondt, men Jesus tar ikke hintet*.

DAGEN SOM ALDRI TAR SLUTT

Når? 29. mars, hele fuckings dagen
Hvor? Buran
Ah, kan denne dagen bli ferdig snart? Den er sååååååå lang. Judas er på fentanylfredag på Buran.

PÅSKEAFTEN

Når? 30. mars
Hvor? Hjemme hos Elton John
La oss feire at jesus er død! Jesus har kanskje spist sitt siste måltid, men jeg har fortsatt plass i magesekken. Heng og sleng, innerst inne er du bare en gal fyr som ikke setter pris på sine nærmeste. Dra til helvete Jesus, OK? Neida, det var litt dårlig gjort, sorry Gud. Sannheten er at vi er ganske lei oss, men du vet hva de sier, ikke vær lei deg fordi det er over, smil fordi det skjedde. Verst av alt er det for Judas som har skikkelig dårlig samvittighet.

FARRIS-SØNDAG MED JESUS!

Når? 31. mars
Hvor? Barmuda
Jesus gjør farris til cava. Kom til Barmuda, ta med Farris og dra med Cava. Kl. 20:00 blir det vannshow med Jesus utenfor stripa, der han skal gå oppå det 30cm dype vannet. Alle som heter noe som rimer på lass er nektet adgang. Ikke frekt ment, Lucas, Jesus bestemmer.

MOSS-LYN

Når? 1. april - this is not a drill
Hvor? Melløs Stadion
Jesus har stått opp fra de døde og bruker all energien sin på å skaffe seg en billett til bortefeltet på Moss-Lyn. Han gleder seg til Lyn-Vålerenga på Ullevål den 20. April (blaze it). Først når den kampen er spilt, kampen han har ventet på i nesten 14 år, er han klar for å gjenforenes med «faren sin» i «himmelen».

JESUS FAKER SIN EGEN DØD

Når? 1. april
Hvor? Los Tacos på Grünerløkka

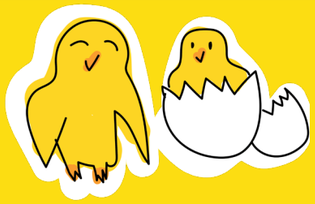
Etter å ha lurt sånn syv av disiplene sine ved å kysse dem på kinnet og si at de kommer til å svikte han den kvelden, faker Jesus at han dør. Etter de tidligere forsøkene på lure disiplene er det ingen som er særlig overrasket over at det var aprilsnarr.

JESUS BESØKER JOSEFINE I KØBENHAVN

Når? 3. april
Hvor? Christiania
«Det eneste jeg tenkte på mens jeg var død, var deg», er Jesus sine første ord til Josefine. Josefine skjønner ikke så mye «Men Jesus, du døde for nesten 2000 år siden? Da var jeg omtrent så langt fra født, som mellomrommet mellom himmel og helvete», «Åååå Josefine, du vet alltid hva du skal si til meg». De drar tilbake til kiosken og nyter en siste Faxe Kondi sammen. De ler mye og mimrer tilbake til de mange eventyrene. Jesus spør om de skal drikke seg dritings på vann-til-vinen hans, men Josefine takker nei, «jeg skal videre».

JESUS OG JOSEF HAR EN HJERTE-TIL-HJERTE-SAMTALE FOR FØRSTE GANG SIDEN JESUS FIKK NEDSATT ORDENSKARAKTER PÅ UNGDOMSSKOLEN

Når? 5. april
Hvor? Dromedar kafé, ved Samfundet der
(Ste)far og sønn snakker ut om den turbulente påsken. Jesus innrømmer at det var respektløst å ikke anerkjenne Josef sin rolle i oppdragelsen hans. Josef tilgir han, og spør om Jesus har snakket noe mer med hun danske piken. Jesus rødmer, og innrømmer at han ikke klarer å slutte og tenke på henne.

Fyller du 21-24 i år?

Visste du at 21-24 åringer får dekket 75 % av offentlige takster for tannundersøkelse og nødvendig tannbehandling?

Bor du i Trondheim og besøker en av våre klinikker i byen betaler du kun 25 % av behandlingskostnadene.

Velkommen til oss for trygg og god tannbehandling!

Finn din nærmeste klinikk i Trondheim:

- Leutenhaven
- Munkegata
- Sanden
- Sirkus Shopping
- Trondheim Torg

Velg klinikk, behandler og tid som passer deg best.

Les mer eller bestill time:
Skann QR-koden eller besøk orisdental.no

ORIS DENTAL